

SLOVENSKI NJAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr,

na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanipla plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vrčajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu st. 12.

Up ravnitvju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, označila, t. j. vse administrativne stvari.

Budgetna predloga.

V včerajšnji seji državnega zbora je predložil finančni minister dr. R. pl. Bilinski državni proračun za leto 1898. Iz tega proračuna je razvidno, da znašajo vse državne potrebščine za leto 1898. skupaj 715,920 000 goldinarjev, vse dohodki 719,900 000 gld., in da znaša torej prebitek 3,979,000 gld. Pribitek je torej skoraj za 3 milijone višji od lanskega. Seveda se ta prebitek po poznejšem ustavku zahtev za nekatere skupne potrebe še nekoliko zniža.

Budgetna predloga je sestavljena torej tako-le:

Državni izdatki za l. 1898.

Najvišji dvor	4,650.000	gld.
Cesarska kabinetna pisarna . . .	76.864	"
Državni zbor	1,306.262	"
Državno sodišče	23.300	"
Ministerski svet	1,330.021	"
Daneski h skupnim potrebam .	122,656.440	"
Notranje ministerstvo	26,623.441	"
Ministerstvo za deželno brambo	24,072.681	"
Ministerstvo za uk in bogočastje	29,177.140	"
Ministerstvo finanč	112,651.806	"
Trgovinsko ministerstvo	49,445.049	"
Železniško ministerstvo	96,525.500	"
Poljedelsko ministerstvo	18,585.231	"
Justično ministerstvo	28,065.087	"
Najvišji računski dvor	176.600	"
Penzijski etat	22,898.800	"
Subvencije in dotacije	6,449.505	"
Državni dolg	170,553.910	"
Uprava državnega dolga	650.190	"
Skupaj: 715,920.827		gld.

Državni dohodki l. 1898.

Državni zbor	—	
Ministerski svet	791.300	gld.
Notranje ministerstvo	1,379.996	"
Ministerstvo za deželno brambo	408.679	"
Ministerstvo za uk in bogočastje	6,851.733	"
Ministerstvo finanč	518,889.842	"
Trgovinsko ministerstvo	52,452.150	"
Železniško ministerstvo	118,829.800	"
Poljedelsko ministerstvo	14,572.718	"

LISTEK.

Poglavlje o pohujšanju.

Vnovič so se dvignili sijonski čuvaji, — vnovič doni stara pesen, da je vsa svetovnoznanata morala slovenskega naroda v nevarnosti. — Dasi tem don kišotskim junakom, ki se pojavljajo vsak hip kakor gobe po dežju, ni možno dokazati, da se borē le proti umišljenim strahovom, vendar hočem spregovoriti par resnih besedij o pohujšanji. Upam, da se mi to oprosti, ker je prvič in zadnjič. Napisane pa bodijo te vrstice onim Slovencem, ki so še dovolj samostojni in razsodni. Morda vsaj nekoliko pripomorejo v to, da vesj za hip poneha ori čudni dřndaj, ki nas le osmeši pred vsem svetom.

Ko so slavnemu nemškemu pisatelju Anzengruberju — proti kateremu so naši veristi še deviško nedolžni — očiteli, da pohujšuje v svojih spisih, tedaj se je temu svojim nasprotnikom tako odrezal:

„Ali se mar bojite, da utrpite Vi moralično škodo? — Za se ne, ali za druge... — No, bili bi tudi prvi. Nikdar še nisem izpozval koga, ki bi se bal za svojo lastno moralnost, vsakdo se je le bal za druge. Torej mislim, da se lehkovo pomirite z ozirom na to vzsješnost, ki je človeški družbi v

Justično ministerstvo	1,073.231	"
Penzijski etat	1,311.297	"
Subvencije in dotacije	264.300	"
Državni dolg	1,048.286	"
Uprava državnega dolga	10.850	"
Dohodki iz predaja nepremičnega državnega posestva	170.000	"
Del plačila južne železnice	1,846.100	"

Skupaj: 719.900.282 gld.

Ozirje se najprej na posamečne točke potrebščin, kaže mej prvič petimi točkami (najvišji dvor, cesarska kabinetna pisarna, državni zbor, drž. sodišče in ministerski svet) le poslednja za 13.004 gld. višjo zahtevo, ki se razlagajo z dodčim zistemizovanjem dvornosvetniških mest in z imenovanjem senatašega predsednika extra statum. Potrebščine skupnih del so se zvišale neznatno. Notranje ministerstvo kaže za 2,112.566 gld. višje potrebe; takisto se je etat deželnobrambovskega ministerstva vsled pomnožitve deželne brambe in žandarmerije povišal za 320.000 gld.

Pri etatu ministerstva za uk in bogočastje je cmenil finančni minister, da je moral žal, mnogo zahtev črtati, da pa kaže proračun vendar le nekaj večjih napredkov. Potrebščine so se zvišale na 1,256.475 gld., ki se razdeli na centralo, t. j. na zistemizovanje novih mest pri centralnem vodstvu, na povišanje šolskega nadzorstva, povišanje dotacije dunajski skad. značnosti, na povišanje podpor za prospeh umetnosti, nakup starih umetnin in na ustanovo avstr. arheološkega instituta. Pri kulturni so se povišali stroški s povišanjem dotacij, zlasti pa radi popolnitve Lvovske medicinske fakultete. Pod maslovom srednje šole se omenja posebej podržljivenje Opaveke priv. srednje šole.

V etatu finančnega ministerstva se kaže na rastek stroškov za 8,805.129 gld., ki se razlagajo zlasti s personalnimi pomnožtvami in prilikom justične in davčne reforme, s splošnim blagajniškim upravljanjem, s stroški uprave direktnih davkov, užitnikovega davka in z nekaterimi dohodkovnimi napravami za delavce.

Trgovinsko ministerstvo izkazuje za 2,118.745

toliko čast. Nikdo namreč ne more smatrati drugačega za skrivnega lumpa, da ne bi i sam veljal za takega.“ —

Tako tudi pri nas. Naša ljuba mladina, to je vedno izgovor, ali pa naše nepekvarjeno ljudstvo.

Pred vsem bodi konstatovana resnica — resnica je im ostane, naj se še toliko trji — da je i mladina i ljudstvo pri nas v obče povsem tako, kot povsod drugod. Mi nismo sami angelji, isto tako kakor drugod niso same propalice. In ako smo ljudje tu in tam — jednaki, potem pač za krepести in za pregrehe iščimo vire drugod, nego v slovstvu.

Pa recimo, da i slovstvo odloča v tem oziru pri posamezniku. Dolžnost izgojevalev je, da otrok ne dobi v roke knjige, ki ni zanj. Ali kje je kmet, ki čita n. pr. „Ljublj. Zvon“? Lahko razpišem zanj cekin dobil ga ne bom. Torej niti mladina niti ljudstvo ni pod uplivom „pregrešnih“ pisateljev.

Kdor se počujšuje, on je že moralično pokvarjen. — Čistemu je vse čisto; on niti ne razume besedij in scen, ki vzbujajo pri drugem opozlost in poltenost.

Ni se mi treba bahariti, a povem lehkovo, da se ne čutim ne najmanje moralično slabšega, ako prečitam kako toliko klevetanih povestij.

Bil sem izborni, katoličko vzgojen. A šola,

gold. več stroškov, vzraščajočih iz zistemizovanja novih mest, posprevanja obrti in kupuje, iz izvrsavanja privilegijskega zakona, iz pripravljenih stroškov za pariško svetovno razstavo, iz podpor za trgovinsko mornarico, iz stroškov za poštno hranilico in iz nekaterih manjših podpor.

Železniško ministerstvo ima za 2,550.790 gld. večje potrebščine, ki se razlagajo iz zidajočih novih prog in iz pomnožitve personala. Tudi se je v interesu prometne varnosti povišal doseganje na račun.

Poljedelsko ministerstvo ima večje potrebščine za 705.614 gld. Tudi justično ministerstvo ima za 3.028.279 gld. više stroška nego lani. Vzrok povišanju je oživljenevje novega civilnopravnega reda, zistemizovanje novih sodniških in hancelijskih služb, ustanovitev novih sodnih dvorov v Štigli, v Šibensku in v Mariboru, pa ustanovitev okrajnih sodov v Olysi in v Podveloči.

Pri zaglavju subvencije in dotacije se izkažejo manjši stroški; povišal pa se je drž. dolg vsled posojil komisija prometa del na Dunaju in vsled poplačevanja investicijskega posojila.

Skupno pokritje je proračunjeno z 719.900.282 gold., ki je za 30.715.143 gld. višji od lanskega. Dohodki rezultirajo ponajveč iz etata finančnega (zlaeti direktni davki, užitniški davki in kolektivna), trgovinskega (dohodki pošte, brzojava in poštna hranilica), železniškega (vzvijanja prometa, drastek novih prog in dežel obička severne železnice). Notranje, naučno, finančno in deželnobrambovsko ministerstvo pa izkazujejo izbris nekaterih točk.

Manjše dohodke pri loteriji je razlagal finančni minister s tem, ker se opusti položaj manjše igrske zbirke. Minister je zajedno povedal, da se mala loteria — kakor na Ožerskem — tudi Cislitvanji opusti. Seveda je termin še do celo nedoločen. Tudi glede odprave časnikarskega in koledarskega kolektiva nima vladu principijalno nobenega ugovora, aka se najde za nju primerno pokritje. Vlada boče predlog o regulaciji uradniških in drugih plač predložiti že v teh dneh, v dosegajo potrebnih srot — 18,450.000

ravno veronauk, mi je podal prvič sad spoznanja. Biblia podala je, dasi prikrojena in usuma delphini, le preveč kočljivih stvarij. Morala nas je učila o najraznejših preghrah. Mar smo bili res propalice vsled tega? — Življenje, poklic me je privedel do tega, da sem videl in izpoznaš propad nemoralnosti, da sem proučil najgršče človeške strasti. In vendar mi niti največji sovražnik ne more očitati, da sem propalica.

Sklicujem se lehko na izrek nekega slavnega, svoj čas Ljubljana zelo priljubljenega propovednika, o. jezuita. Govoril sem z njim o temu podobnih stvareh in omenil, kako slabo sodijo nekatere pobožne dušice vsled tega o meni: „Ne zmenite se za to, mi je dejal, niti vaša vera, niti morala vsled tega ni trpela ni najmanjša.“

Jeli torej res tako grozno, ako pride i pri nas „svobodoljubno“ delo na dan? Seveda, le razsodnim, zrelim ljudem je namenjeno. Kakor smrtonosno orožje ni za rabo blazniku, tako tudi taka knjiga ni za onega, ki ne razume ločiti dobro od slabega.

Ako duhovnik, aka jurist proučava razne pregrah, aka občuje dan na dan s propalimi ljudmi, aka od njih čuje najraznejše zlobnosti, bodoemo li zaradi tega le trenotek dvomili o tem, da je on sam počtenjak?

goldinarjev — pa se upelje izvišanje konsumnega daveka, davek prodaji žganja, piva in sladkorja in transportni davek. Ako sprejme drž. zbor te nove davke, more se izvršiti regulacija, sicer pa bi bila zopet odložena na nedoločen čas. Davčna reforma se po izjavi ministrov pripravlja, zemljiški davek pa se iznova določi šele v marcu 1898. Redi novih dakov je povdralj minister tudi potrebo pomnožitve davčnega osoba, ki je sedaj preobloženo. Gledé železniškega ministerstva je omenil minister, da se poskrbi za zboljšanje stanje železniških nastavljenec, zlasti čuvajev, katerim se službene ure omeje. — Razen tega je omenil minister, da se je investicijski prefinančni določil na okroglih 30 milijonov, ki se posrbijo za regulacijo rek, zidanje šol, justičnih stavb, za povečanje koledvorov itd.

Eksposé finančnega ministra, iz česar obširnih točk smo mogli na kratko omeniti le najvažnejše, je napravil v parlamentu velik vtisk. Minister ob ljubljani nove davke, in to bo opoziciji dobrodošlo cerje proti vladi.

V Ljubljani, 2. oktobra.

Slovanska krščansko narodna zveza je sklenila v svoji zadnji seji tole resolucijo: „Slovanska krščansko-narodna zveza izraža, vstrajajoč pri svojih pozitivno krščanskih načelih tudi v vprašanji dvoboja, svoje najodkritosrčnejše zadoščenje, da se je vsled popusta kompetentnih cerkvenih in državnih faktorjev dosegla zadovoljujoča poravnava afere dvoboja ministerskega predsednika, zagotavlja Nj. ekscelenco — najostrejše obsojajoč proti njemu in njega narodu obrnjene žalitve — svojih najodkritosrčnejših sočustev ter mu izreka srčno željo, da bi kmalu in popolnoma ozdravel.“

Katoliško-narodna stranka in kriza. Predlog, kateri je stavljal „Linzer Volksblatt“, naj bi se izvolil odsek, ki naj bi izdelal nekak „okvirni zakon“ radi jezikovnega vprašanja na Češkem, je sad barona Dipaulija — ne pa Ebenhocha. — Katoliško-narodna stranka ga je sprejela za svojega ter ga naznanila ostalim strankam desnice. Predlog pride že v jedni prihodnjih sej na vrsto. „Neue Freie Presse“ sodi, da ima predlog le namen, rešiti stranko vedno glasnejših očitanj volilcev, ki ugovarjajo sedanjemu vedenju stranke. „Deutsches Volksblatt“ pa meni, da bo kat. narodna stranka, ako se njen predlog izjavovi, bržas izstopila iz večine.

Pristojbine prič v civilnih pravdah. Justično ministerstvo je predvčerajšnjim izdalo novo naredbo glede pristojbin, katere smejo zahtevati priče in strokovnjaki pri pravnih preporih. V tej odredbi se določa, da treba zahtevati pristojbino tekom 24 ur pri sodišču ustmeno ali pismeno. Sodišče poravna potne stroške za sem in nazaj. Ako se zasliši priča v kraju samem, povrtni mora sudišče troške, katere je imela priča, vozeča se z javnimi občili: z želesnicom, z omnibusom ali s tramvajem. Poseben voz plača sudišče le, če javnih občil ni. Plačajo se vedno troški najcenejih občil.

Ia ako čitam še tako zlo, nemoralno popisujem kojigo, bedem li vsled tega slabš? Ako živa beseda in resično življenje ne pokvari jednega, naj li tiskovina drugega?

Dozdaj sem govoril s pogojem, da je knjiga res „pohujljiva“ in „slaba“. Ali je to pravo? Smelo trdim, da knjiga sama ob sebi ne poljuja nikogar.

Kakor medicejsko Venero opazuje deseterica z največjim spoštovanjem do umetnika, ki je v nji izrazil krasoto človeškega telesa, in šele jednajsti in jedini opazi samo to, da je brez obleke — in ne razume ničesar drugega na nji — tako tudi pri kojigi, pri popisu deseterica občuduje pisateljevo tehniko, izrazovitost, duhovitoz — a jednajsti ni česar drugega nego kako spodtekljivost. Ta jednajsti ni pohujšan večed dela, on je že prišel zloben ogledovat si delo, kip ali kojige, in le vsled te slabnosti našel je, po čemur mu je b'epelo srca.

Zlovoljnim in nemislečim ali celo osebno sovražnim bodo te besede — brez učinka; dobrovoljnim, poštenim pa morda vendar pristudijo ono neumno in nerodoljubno klevetanje ter se overijo, da ni vse tako čno, kakor ce jima to nalašči riše.

Nalašč pa se nisem spuščal v posameznosti in omesil le splošnost, sij to volja za vse slučaje.

Severin.

Ako pride priča peš ali s kolesom, ne dobi nobene odškodnine za pot. Ako pa je pot dolga vsaj 15 km, nakaže se za porabo obleke in obuvala od 20 kr. do 1 gld. odškodnine. Ako je pot daljša, se poviša odškodnina. Razen tega se povrnejo troški bivanja, t. j. obed. Odškodnina za izgubo časa se povrne le takim pričam, ki pri svoji vsakdanji službi utrpe izgubo. Ako potrebuje bolna ali mlada priča spremstva, izplača se odškodnina obema. Državni uradniki in služabniki ne dobe nobene odškodnino. Tudi odvetniki in notarji, odvetniški in notarski kandidati nimajo pravice do časovnih pristojbin. Ta določila dobe veljavo s 1. prosincem 1893.

Padev grškega ministerstva. 30. septembra se je sešla grška zborata. Velikanska množica je zasedla vso zbornično okolico. Pristaši nadaljevanja vojne se prišli z zastavo. Predsednik Rallis je v trpkih besedah omenil zaključek nesrečne vojne češ, le kak norec je mogel žleti, da se po premagi pri Larissi vojna nadaljuje. Imenoval je mirovne pogoje težke, moč dežle presegajoče, ter napadal Nemčijo, češ, da je bila sebična. Ministerski predsednik je končno odklanjal vsako odgovornost ministerstva ter dejal, da ne zahteva, naj bi zbornica sprejela mirovno pogodbo, pač pa naj zbornica izreče ministerstvu zaupnico. Ker se to ni zgodilo, je ministerstvo takoj odstopilo. — Zetruje se, da sestavi Delyanisov somišljenuk Začimis novo ministerstvo.

Ministerska kriza v Španiji. Ministerski predsednik in hkratu vojni minister, general Azcaraga je podal demisijo svojega kabineta. Azcaraga je pošten človek, a slab politik, zlasti pa slab vojna stranke konservativcev, ki so se začeli po umoru Cánovasa cepiti. Kakor poročajo časopisi je glavni vzrok demisije ta, da je kraljica regentinja — v nasprotju z zagotovili Azcarrage — izpozna, da generala Weylerja postopanje na Kubi ne more biti kraljestvu na korist. Kraljica je torej demisijo sprejela. Vodja liberalcev Sagasta je že poklican v Madrid, da sestavi nov kabinet. Sagasta sprejme težavno dedčino. Nezmožnost Weylerja, grozeče vedenje zjednjениh držav, ki hočejo s svojimi bojnimi ladjami poseči v kubansko afero, velika finančna stiska, naraščanje karлизma, vse to podaja ogromno težkoč! Pred vsem bo moral Sagasta odpoklicati Weylerja, ki je spravil kraljestvo skoraj v konflikt z Ameriko, ter začeti z reformami, ki podajo Kubi avtonomijo.

Dopisi.

Iz Novega mesta, 30. septembra. Dirka klubu dolenjskih biciklistov v Novem mestu, dne 26. septembra 1897. obnašla se je čez vse pričakovane sijajno! Bila je prva kolesarska dirka na Dolenjskem in zanimanje za isto tako občno, da smo stremeli nad množico občinstva, ki je ta dan prisko na cilj v prijazni St. Jerneji. V modeljo, dne 26. septembra, ob 7. uri zjutraj odpeljala se je dolga vrsta dolenjskih kolesarjev, prišlih iz vseh strani Dolenjske, v Brežice. Celj glavni trg novomeški bil je pola domačih in tujih gledalcev. Ob 10. uri dospeli smo brez vsake nezgode v leps Brežice, kjer smo v „Narodnem domu“ obedovali. Točno ob 3. uri popoldne bilo je 8 dirkačev na startu pri km 108 blizu Krškevasi, pripravljenih za dirko do km 88 v St. Jerneju. Na cilj v St. Jerneju dospel je prvi g. Zmagoslav Bobinčič iz Ljubljane, ki je progo 20 km preletel v 35' 48 $\frac{1}{2}$ “. Gledeči so stremeli nad elegantno silo in skoro nev rojetno naglostjo, s katero se je ta slavnoznamenit dirkač kranjski na cilj pripeljal. Iz nebrojnih grkljic se mu je mej sviranjan godba novomeške navdušeni „Živio!“. Ko se je razglasilo, da je rabil za progo Krškevasi St. Jerneji samo 35', je marsik, kateri konjerejec, ki je že večkrat podl svoje konje po konjskem dirkališču v St. Jerneju, vzel uro v roke ter računa je zmajeval z glavo. Z napetim zanimanjem smo čakali na drugega dirkača, ki je dospel na cilj v 37' 03 $\frac{1}{2}$ “ bil je g. Jakob Drol iz Krškega. Tretji je prišel g. Valentin Urbanič iz Ljubljana v 37' 23 $\frac{1}{2}$ “, četrti gosp. Franc Kenda iz Novega mesta v 38' 50 $\frac{1}{2}$ “, peti gosp. Adolf Gustin iz Novega mesta v 43' 50 $\frac{1}{2}$ “, šesti g. Ad. Grom iz Novega mesta v 46' 10 $\frac{1}{2}$ “. Dva dirkača nista dospela do cilja; jednemu je razpolil mej dirkanjem zračni meh, drugi je moral kratko pred ciljem odstopiti zaradi trganja v prahu. Vsakega cilj dospevšega dirkača sprejela je novomeška godba s sviranjem in nebrojna množica z navdušenimi „Živio!“. — Ob 5. uri zbralo se je kakih 60 kolesarjev in drugih gostov mnogo na vrtu g. Tavčarja v St. Jerneju. Klubni predsednik je vse navzoče s kratkim nagovorom pozdravil ter se njima iskreno zahvalil za prihod in zanimanje. Konstatoval je, da se nahajajo mej gosti obitelji, ki se sicer nobene slavnosti in množice veselice ne udeleže. Naznani je na to rezultat dirke ter razdelil dobitke; ker sta

se gg. Bobinčič iz Urbanič izjavila, da ne reflektira na dobitke, je oddal prvi dobitek gosp. Drolu iz Krškega, drugi dobitek g. Kendi iz Novega mesta, tretjega pa g. Gustinu iz Novega mesta. Častna darila so bila vsem priznana. Na to se je zaključil oficijalni del in pričela se je prostota zabava mej sviranjem novomeške godbe, ki je trajala pri najboljši volji v pozno noč. Mladi gošti so bili posebno Novomesto, Mokronog in Krško pa tudi St. Jernej, Kostanjevica, Brežice, Žažemberk, Dvor, Toplice, Metlika in celo okolica dobro zastopani. Vspored dirke vršil se je brez kakih nezgoda, za kar smo vso zahvalo dolžni gosp. okr. glavarju v Krškem, ki nam je našo prošnjo izborno rešil in skrbel za vse varnostne priprave. Srčna zahvala naj bo tudi izrečena sl. občinam Čirklu, Kostanjevica in St. Jernej ter c. kr. žandarmerijskim postajam v Kostanjevici in Krškivasi za požrtvovalno sodelovanje pri nadzorovanju dirke, kakor tudi g. Bobincu, ki nas je, novince v teh redeh, s svojimi izbornimi nasveti poučeval in prouzočil tako lep uspeh te prve dolenjske dirke! Srčna zahvala končno vsem, ki so s svojim prihodom oplešali dan in povekšali uspeh te dirke! Na svidenje prihodnjo leto!

Ljubljanske zdravstvene razmere I. 1896.

(Iz poročila mestnega fizika dr. Kopitive.)
(Dalje.)

Glede proizvajanja in prometa s kavinimi surrogati ni bilo pomisleka; istotako ne glede trgovine z mlekom in drugimi živili, vendar pa se od leta do leta bolj čuti potreba zavoda za preiskovanje najvažnejših živil in jedil. Pomen in korist takega zavoda povdarijati, bi bilo pač odveč, vendar pa bodi izrečeno prepričanje, da je ustanovitev takega zavoda v našem deželнем stolnem mestu postala neobdobjno potrebna, sicer postane dolžnost sanitarnega nadzorovanja posameznih živil, n. pr. raznih zabol popolnoma iluzorična.

Kar se tiče protneta z otrovi je omeniti, da se sedaj v Ljubljani ne nahaja nikaka koncesijsiona zaloga otrova in se, kakor je videti, tudi ne pogreša. Pač pa se je zadaj čas bolj pogostoma popraševalo po tobačnem ekstraktu, ki služi v razreku kmet svrhe. Pri obrtnih podjetjih so se pripetili le redki slučaji zastrupljenja in sta iz zadnjega časa le dva takata slučaja znana.

Mestne šole so sedaj v vseskozi zdravih poslopijih nastanjene, in šolskim vodstvom gre popolno priznanje za pozornost, s katero so vsako sumljivo ali nicsr v večjem številu nastopivšo bolezni takoj po mestnem šolskem svetu naznanila finikanatu. Infekcijske bolezni ali telesne bibe so niso pripetile.

Javno človekoljubno delovanje v našem mestu bilo bi popolniti v tem smislu, da bi se poskrbelo za takojšnjo zdravniško pomoč pri nezgodah, samomordih itd. Pri nezgodah v nočnem času se je sedaj pogosto opažalo, da potrebné zdravniške pomoči sli ni bilo dobiti, ali pa se je ista kar naravnost odrekla. Mestni zdravniki se nikakor ne morejo prisiliti k stalni inspekcijski službi, zarad tega čujejo se mnogokrat popolnoma opravičens pritožbe, katerim je nujno treba odpomočiti.

Ki mora mestna občina skrbeti za to, da se zunanjji ranjenci in bolniki, ki dosegajo v Ljubljano, preneso ali prepeljejo s kolodvora ali iz hiralnice v precej oddaljeno bolnišnico in ker se vsled popolnem neizvežbanega objeta ta prenos vrši mnogokrat v kvar bolnikov, ter na nevoljo navzočih, izdežavanje izšolanih strežajev za take jedenkrat ali dva krat na teden se vrše prenose pa bi bilo predrago, bilo bi ustanovitev splošnega in rešilnega društva ne le želeti, marveč iz ekonomičnih osnov celo priporočati.

Mestna občina namerava nazareč sedaj zgraditi „Gasilni dom“. Če bi se v tem poslopu odkazalo stanovanje jednemu mestnemu sanitetnemu slugi, dalo bi se s pripomočjo stalne gasilske straže prenos bolnikov s kolodvora ali z mesta nevreče ali 's pogorišča ne le pravilno in človekoljubno, nego tudi hitreje izvršiti, zlasti, ker bi se projektovani „Gasilni dom“ itak zvezal s telefonom.

Razen potrebnih nosilnic in vozov za bolnike, moral bi biti v primeraem lokalnu tudi potreben aparat za prvo pomoč, ko se sme z vso gotovostjo računati na to, da bi pač večina, če ne vse zdravniki ljubljanski proti primerni dotaciji Loeschnerjeve ustanove od strani mestne občine bili pripravljeni prevzeti inšpekcijsko službo izmenično na ta način, da upravljajo 24 ur službo pri rešilni družbi; za ta čas bi morali seveda nazunati kraj, kjer bi bili na slučaj nujne potrebe dobiti.

Da bi bil tak, če tudi primitiven zavod za občinstvo, ki mora ob občlosti zlasti po noči pogosto zmanjšati zdravniške pomoči, velike vrednosti, je jasno, in bi le na ta način zamogla mestna občina prevažanje in prenašanje bolnikov iz in v bolničico točno in primerno, pa brez posebnih stroškov oskrbovati.

Kolikokrat se zdaj pripeti, da naznani kakšna občina upravi deželne bolnice v Ljubljani brzjavno pribidi kakega težko ranjenega z želesnicom, ter za prvoz v istega v bolnišnico prosi. Zadaji trenutek pred dohodom vlaka vrča do tistena brzjavka stoprav mestnemu magistratu. Zdaj se prične iskatiti šele sanitetski slugs, ta zopet inšcenira lov na mestno

Dalje v prilogi.

delavca, katera dosedaj oskrbuje prenos bolnikov, ali pa, če je potreba, tudi na postreške, ki pravijo na kolodvorih v navzočnosti potujajočega ob činstvu ose barbarične prisore, ki so že pogosto bili povod opravičenim pritožbam.

Konečno se mora računati tudi z okolnostjo, da nujde taka institucija tukaj, kakor je to bilo tudi drugod, prijatelje in pospeševatelje, kateri pravno povezemu poskusu pripomorejo k nadaljnemu, vsem zahtevam odgovarjajočemu razvoju.

(Dalje prih.)

Slovensko gledališče.

(„Trgovac beneški“, veseloigra v petih dejanjih, spisal W. Shakespeare.)

Nova sezona slovenskega gledališča se je začela sinoči. Otvorila se je s predstavo, katera je prekosila naša pričakovanja, otvorila se je častno in dostenjno in želeti je le, da bi bile vse predstave slovenske drame na tisti umetniški višini, kakor je bila včerajšnja predstava „Trgovca beneškega“.

Odlčen litararni zgodovinar je rekel, da tako, kakor se imenuje „Romeo in Julija“ visoka pesem ljubezni, sme se „Trgovac beneški“ imenovati visoka pesem prijateljstva. To je najboljša kritika „Trgovca beneškega“.

Shakespeare je spisal „Trgovca beneškega“ po nekih trivijalnih italijanskih novelah, katere je bil Giovanni Fiorentino izdal pod skupnim naslovom „Il Pecorone“, a ustvaril je iz njih umotvor, kateri občuduje ves svet.

Shakespearova vodilna misel pri „Trgovcu beneškemu“ je bila, da nравne vrednosti moža ni presojati samo po njegovem razmerju z ženskim spolom, ampak največ po tem, kako ravna z denarjem. Shylock in beneški trgovec Antonio sta si ravna po imetji, različna pa so pota in sredstva, po katerih sta obogatela. Antonio upravlja svoje imetje, kakor da mu je bilo poverjeno v svrhu, da izkazuje siromakom dobre, da posaja denar, ne da bi jemal obresti, da reši iz rok oderuhov njih žrtve in v svoji plemenitosti gre tako daleč, da postavi v nevarnost svoje življenje, samo da reši prijatelja iz stiske. Shylock pa je utelesena lakomnost in hudočnost, v katerem je pohlepnost po imetu udušila vsa boljša čutila in ga odtujila lastnemu otroku. Pesnik pa ni zašel v ekstrem. Shylock ima dosti uzrokov, da sovraži trgovca, in ta ostane vsled tega pri vsi svoji plemenitosti vendar le človek.

Okrog teh dveh zanimivih značajev razpostavljal je pesnik celo vrsto drugih, tako poetično Porcijo, o kateri pravi Brandes, da je „eine Glanz-gestalt“, vrlega in simpatičnega Bassania, preširnega Graziana, ljubeznivega Lorenza in mično Jekiko, kateri značajo so v interesantnem kontrastu s čudopolnim, na pravljice spominjajočim dejanjem.

Predstavljanje Shakespearovih iger ni lahko in prirediti dobro predstavo „Trgovca beneškega“ je še posebno težko, zlasti ako je treba delati tudi z dilettanti, ker mora vsaka najmanjša malenkost priti do popolne veljave, za kar pa treba samih umetnikov. Na nemških provincialnih gledališčih se navadno niti ne upajo predstavljati Shakespearjevih iger, ker so njih igralci sposobni k večjemu za predstavljanje kakih bedastih burk, spisanih po ukusu dunajskih fijakarjev in peric, ali pa še za tiste ne, kakor ta klaverna družba, ki prireja v Ljubljani take nemške predstave, da ljudje kar beže iz gledališča ali pa mej predstavo zaspeli. Tako večje priznanje gre potem slovenski drami, da je svojo težavno nalogu, četudi ne povsem dovršeno vendar lepo in dostenjno rešila.

V prvi vrsti je to zasluga režiserja g. Inemanna, kateri je igro za gledališče priredil in kateri smo Shylocka šteti mej najboljše svoje uloge, kar jih je dosedaj krejiral na našem odru Izražal je vsa, v duši Shylockovi podoba se čutla naravno in neprisiljeno in ves značaj izdelal s tisto diskretnostjo, katera je njemu lastna in kateri smo se že mnogokrat divili. Njegov Shylock je bil ka rakterističen v maski, v kretanji in v igrovjanji, posebno v velikem prizoru pred sodiščem. Morda je kdo v nekaterih momentih pričakoval večje ostrosti, a to je stvar ukosa, včas temu smelo trdimo, da niti v Pragi niti na Dunaju nimajo dosti boljšega Shylocka, kakor je naš Inemann.

Takisto včer nam je bila gospč. Terševa, katera se je zlasti odlikovala v prizoru pred sodiščem, kjer je prišel vjenčati do popolne veljave, in pa v zadnjem pristnem humorju polnem dejanji.

Trgovca Antona je igral g. Verovšek in ustvaril iz svoje uloge simpatičen, nekoliko premil značaj, pa tudi z gg. Danilom in Lovšinom smo bili, čeprav ne v vsakem oziru, zadovoljni. Prav dobro nam je ugašala gospč. Slavčeva zlasti v šegavih momentih, pri gospč. Ogrinčevi in g. Kranjcu smo se uverili, da nista bila zman na Dunaju, da imata zdaj sigurne nastop in sigurno kretanje, da vesta, kaj bočeta napraviti iz svojih ulog in se trudita, to tudi pogoditi, kar je vsekakor znaten napredok. Tudi pri gospč. Bitenčevi se kažeta ambicija in napredovanje. Zato stoval je g. Perdan, dasi je Lanzelota nekajko drugače igrati, kakor ga je on igrat, in zadostovali so za silo tudi predstavljalci drugih ulog.

V celoti je naša sodba, da je bila predstava lepo zaokrožena in tako dobra, da si le želimo, naj bi jej bile podobne vse.

Gledališče je bilo dobro obiskano.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. oktobra.

— (Slovensko-krščanska narodna zveza) je včeraj popoldne izjavila parlamentarni komisiji nastopno: Mi hočemo vstrajati v parlamentarni večini, sodelovati pri ustanovljenju urejenih parlamentarnih odnosa, nastopiti statuarno organizacijo desnice po načelih vzajemnosti, trdno pričakuje, da nam večina pripomore praktično izvesti v programu naše zveze izražene, načelu adresnega načrta nikakor ne nasprotne zahteve. Pripravljeni smo tudi podpirati vlado, toda le s tem pogojem, ako je pripravljena vladati v smislu večine in ako glede najnujnejših potreb od nas zastopanih narodov administrativnim potom brez odlaganja potrebitno ukrene, kar nas more prepričati, da ima vlada trdno voljo, na vseh poljih javnega življenja odstraniti sedanje nedostatke.

— (Repertoire slovenskega gledališča.) Prav danes je 27 let, kar imamo Slovenci redne gledališke predstave v Ljubljani. Prva redna predstava v dež. gledališči je bila dne 2. oktobra 1870. leta. Program predstave je bil skromen, kakor je bil ves začetek skromen, in če primerjamo, kako je naše gledališče dares in kako je bilo pred 27 leti, moramo priznati, da smo prav na tem polju umetnosti čudovito napredovali. — Jutri se bodo predstavljala ljudska igra „Starikorporal“, katero imajo starejši obiskovalci našega gledališča izza prejšnjih časov v najboljšem spominu. Minulo je že precej let, kar se ta dobra in zanimiva igra ni predstavljala na našem odru, zato bodo za večino občinstva povse nova. — Intendanca nam poroča, da bodo za torek naznanjena opera „Karmen“ pela Šele v četrtek. Urok tej pre membi so težave z vojaško godbo. Personal je povsem pripravljen in bi lahko danes pel, toda orkester mora imeti zase vsaj še jedno temeljito vajo, predno bi mogel sodelovati, temveč, ker je „Karmen“ prav za orkester jako težka opera. Za to vajo pa orkestra ni dobiti niti danes, ko je nemška predstava, niti jutri, ko bodo dirka, niti v ponedeljek, ko je vojaška parada. Občinstvo razvidi iz tega, s kakimi nepričakovanimi ovirami in težavami se je intendanci često boriti. Vsled te ovire ne bo v torek predstave in se porabi ta dan za glavno skupščino za opero.

— (Okrajna bolniška blagajna) Zgodilo se je, kar se je v interesu okrajne bolniške blagajne moralno zgoditi. Mestni magistrat je naredil konec „gospodarstvu“ čestitih gospodov „krščanskih socialistov“ in je prevzel začasno vodstvo okr. bolniške blagajne ljubljanske. To se je zgodilo radi nepravilnosti, katera je storilo zadnje načelništvo in nadzorstvo s tem, da so se izvrševali pri sejah storjeni nepravilni sklepi in zlasti s tem, da je načelnik nadzorništva, Josip Turk bolniško kontrolo na nedopusten način izkorisčal ter se po večkrat na teden v družbi z blagajniškimi slugami vezaril po deželi, za kar sta si Turk po 5 gld. 50 kr. in vsaki sluga po 2 gld. za popoldan zaračunila in tudi prejsla!! Vrh tega je tudi nadzorstvo revizijo blagajniških knjig do 18. septembra 1897. prepuščalo nadzorstvu iz leta 1896., kar je bilo povsem protizakonito. Z osirom na te nerdenosti, na storjene protizakonitosti in na izkorisčanje blagajne je magistrat prevzel upravo in poveril vodstvo blagajne mag. svetniku g. Šešku, nadzorstvo pa mestnemu knjigovodji g. Trdini.

— (Pred ljubljansko izraševalno komisijo) se začeno usposobljenosti izpitati za ljudske mešanske šole dne 8. novembra ob 8. uri zjutraj.

— (Lotterija „Glasbene Matice“) Navzlin temu, da imamo Slovence doprinemati narodnega davka toliko, kakor nobeden drugi narod, posrečilo se je vendar „Glasbeni Matici“, zbrati deloma pri zavednih požrtvovalnih narodnih rodbinah, deloma z lastnimi novci za srečkanje namenjenega glasovira, kateri si je društvo kupilo pri svetovno znani dunajski tvrdki J. Čapka & sin in ki se te dni priponjše v Ljubljano, razstavljeni so vsi dobitki v dvorani „Glasbenega doma“ v Vegovičih ulicah. Od ne delje, dne 3. oktobra, počenči more si to velezani mivo razstavo brez vstopnine vsakdo ogljeti. Vstop je dovoljen ob nedeljah od 10 do 12. ure dopoludne in od 2. do 4. ure popoldne, ob delavnikih pa od 3. do 5. ure popoldne. Po posebni prijnosti imeli smo priliko, ogledati si že dares to razstavo, in reči moramo, da nas je bogata zbirka uprav presestila. Kobj ob vhodu v dvorano prezentujeta se obiskovalcu dve veliki oljnostobarvani slike „Bled in „Milan“; večaki cenijo vsako na 500 gl. Poklonil je ti prelepi slike tržaški naš mecen gosp.

Ivan Kalister. Posebno pozornost vzbuja dražgočen service za sladoled z mizico vred, kateri je za srečanje daroval gospod Miha Truden v Trstu. Gospod državni poslanec Povše podaril je krasen nastavek in dve vazi, gospa dr. Tavčarjeva prelepo garajturo za vino, gospodična Kobilca pa z divno fantazijo sestavljeno dekoracijsko paleto. Razstavljena je nadalje celo vrsta zlatih in srebrnih žepnih ur za dame in gospode, cel kos finega platna, lepi namizni prti, srebrni servici, dva bicikla in pravzaprav drugih okusnih in praktičnih predmetov. „Glasbena Matica“ skrbela je torej za lepo število krasnih dobitkov, domoljubno naše občinstvo pa bodo gotovo rado seglo po srečah ter na ta način pripomoglo, da si „Glasbena Matica“, ki tako hvaljevredno vrši plemenito svojo nalogo, čim prej primerno uredi svoj „Glasbeni dom“.

— (Odbor ženskega zborna „Glasbene Matice“) vabi najuljudaje vse dame, ki želijo v zbor ustopiti, naj se blagovolijo odboru prijaviti pri prvi pevski vaji, katera bo v ponedeljek dne 4. t. m. ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih

— (Prigledni shod vojaških dopustnikov, rezervistov in nadomestnih rezervistov) Za ljubljansko mesto vršil se bo letos prigledni shod slednje dni: za vojake 17. pešpolka dne 11. okt., za vojake vseh drugih pešpolkov dne 12. okt., za lovce dne 13. oktobra in za vojake ostalih vojaških krdel 14. oktobra, — vselej ob 9. uri dopoludne v Šentpeterski vojašnici. Tisti, ki zamudi priti ta dan, javiti sa mora na naknadnemu kontrolnemu shodu. Zatorej se opozarjajo vse v Ljubljani stanujoči, stalno odpuščeni vojaki kakor tudi vse rezervisti in nadomestni rezervisti c. in kr. vojske ali vojnega mornarstva, naj pridejo v pravem času z dopustnim izkazilom (vojaško knjižico) k temu kontrolnemu shodu.

— (Novincev in rezervistov) dojde, in sicer 3. in 6. t. m. v Ljubljano, prvih 400, zadnjih 900 na vojaško izvezbanje.

— (Stavbena kronika) Suhu jesensko vreme zadnjih dnjih je močno pospeševalo razvoj stavbena dela. Začetkom tega tedna so pričeli na dovršenem delu nove mešanske hiše postavljati strešni stol, podirati hišo g. Oreljavi Dolenca v Wolfsovi ulicah in pričeli graditi novo hišo št. 5 na Karlovske cesti. Nunsko župnišče se že ometava, in trnovsko dovršuje. V Vegovičih ulicah se dovaža material za gradbo prihodnje nove Grajžarjeve hiše in na Starem trgu je demolirane Podlesnikove hiše z malo izjemo že dovršeno. Več barak v mestu je že izpraznjenih, nekaj tudi že odstranjene. Dela za električno napravo in napeljavo so nadaljujejo, pri mestu dvojni pa so te dni pričeli polagati železne traverze. Nekatere hiše se še snazijo, pri novi mestni artillerijski vojašnici na Dunajski cesti pa se nadaljuje z gradnjo ostalih objektov in s svaženjem dovršenih. Dovažanje stavbenega materiala se nadaljuje. Delavcev je še dovelj na razpolago.

— (Društvo tesarjev in zidarjev) ima jutri ob 2. uri popoldne čebni zbor v Hafnerjevi pivovarni, na katerem bodo voliti stalni odbor.

— (Promenadni koncerti) Vojaška godba svirala bo meseca oktobra dne 3., 10., 17., 24. in 30., vselej ob polu 12. uri dopoludne v „Zvezdi“, a le če bo vreme ugndno.

— (Cipe in ljubljanski ciparji) so pričeli ta teden na ljubljanskem barji svoje — tičarske „operacije“. Kdor gre zdaj nekoliko po Išanski okrajski cesti (proti Iškemu mostu), čuje na obeh straneh — od ranega jutra pa do mraka — blizganje s zapeljivo „ciparico“ iz raznih večjih in manjših vejnatih „šotorov“, ki vse so obdani od „ragelj“, te pa po polne limanic. Prijatelji cip bodo pribodojti teden na trgu že našli zvezane šopke teh „naslad“ — seveda še kosmatih, — po dva groša ali ceneje na razpolago, kdor pa si želi ob prostem času kaj zabave, običe lahko naše slavne ciparje na barji, ki mu bodo vso teorijo in prakso temeljito obrazložili v svojih „generalštabskih“ — šotorih.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 19. do 25. septembra kaže, da je bilo novorojenčev 18 (= 26,73 %), mrtvorjenec 1, umrlih 11 (= 16,34 %), mej njimi je umrl za vnetjem sopilnega organa 1, za želodčnim katarom 2, vsled mrtvouda 2, za različnimi boleznimi 6. Mej njimi so bili tuje 3 (= 27,2 %) iz zavodov 9 (= 8,18 %). Za infekcijskimi boleznimi je obdelala, in sicer: za škarlatico 1, za vratico 1 oseba.

— (Opozorjamo) na današnje oznanilo domačina in rodoljuba g. Ivana Pibernika, ki je prevzel znano gostilno „pri avstrijskem cesarju“ na Sv. Petra cesti.

— (Iz Idrije) se nam poroča: Prihodni četrtek, dne 7. oktobra, se bo vršilo v Idriji razkritje nagrobnega spomenika pokojnemu ces. kr. učitelju Antonu Levsteku s petjem in nagroboim nagovorom. Takoj po tej slavnosti ob 11. uri bo občni zbor „društva učiteljev in šolskih prijateljev okraja logaškega“.

— (Požar) Z Rakeka se nam poroča 1. okt.: Danes okolo 11. ure dopoludne prikazal se je ogenj v skladiščih oglja, firmi C. Piva & Comp. iz Trsta. Lesene barake so pogorelo do tal in ž njim do 30 vagonov oglja. Sedaj še gori. Črniški (gnegjegasci) so bili čudovito hitro na lici mesta Domati ogoje-

gasci so tudi z brzgalicami tukaj, a kaj pomaga — ko ni nobenega poveljnika — torej tudi nobenega reda! V kratkem imamo drugi večji požar tukaj na Raketu — dve brzgalni — požarno brambo in nikogar, ki bi ogej gasil!

— (Mestna hranilnica v Novem mestu) V mesecu septembra 1897 je 183 strank vložilo 26.129 gld. 91 kr., 70 strank vzdignilo 12.550 gld. 13 kr., torej več vložilo 13.579 gld. 78 kr., 12 strankam posojil se je izplačalo 4820 gld., stanje vlog 417.238 gld. 50 $\frac{1}{2}$ kr., denarni promet 78.335 gld. 19 kr.

— (Mestna hranilnica v Radovljici) V mesecu septembra 1897 je 78 strank vložilo 20.281 gld. 8 kr., 43 strank vzdignilo 6628 gld. 62 kr., 19 strankam se je izplačalo posojil 9750 gld., stanje vlog 298.551 gld. 68 kr., denarni promet 61.246 gld. 31 kr.

— („Pedagoško društvo“) imelo bo dne 7. oktobra v Radecah pri Židanem mostu ob 11 $\frac{1}{2}$ uri predpoludne zborovanje. Vzored: 1. Odborovo poročilo. 2. „Uvod v perspektivo s praktičnimi pojasnili“ — razlaga predavnik J. Bezljaj. 3. „Kolektivno potovanje k Plitvičkim jezerom in v Dalmacijo“. — Poročalec Fl. Rozman. 4. Razgovor o važnih šolskih zadevah. 5. Predlogi. Odbor uljudno vabi tudi goste kabilni udeležbi. — Po zborovanju bodo skupni obed v gostilni g. Petriča, vsak udeleženec naj se tam pravočasno oglaši.

— (Nov izvod „Hišne postile Martina Lutheria itd.“) Kolikor znano, ohranili so se od te nabožne knjige (Tubinga, 1595) samo trije izvodi: jeden v Wolfenbüttlu in dva v licealni knjižici v Ljubljani, od katerih je jeden nepopoln. (Jahrbuch der Gesellschaft für die Geschichte des Protestantismus, XIV., str. 130.) Knjiga je izšla sicer v 1000 izvodih, a menda je le malo teh prišlo na Kranjsko. Tem čudnejše je, da je našel marljivi preiskovalce cerkev starin, g. učitelj K. Črnogar začetkom avgusta v podružni cerkvi v Malih Pečah pri Višnji gori kakih 40 listov omenjene postile, ki so bili kot lepeni sprejeti in porabljeni za platnice katoliškega misala, tiskanega l. 1598. v Benetkah. Prav zanimiv je predgovor te postile, ki pripoveduje da je „en dej teiste Primož Trubar sam s svojo lastno roko sapisal, en dej pa skusi nekatere svoje krajske Landstshmane inu Shribarje pustil sapisati.“ — Mej temi poslednjimi tudi Andrej Sovinec, župnik v Škocjanu pri Turjaku.

— (Južnoštajerska hranilnica v Celju) ima mej sodniki nasprotoj. Poroča se, da sodniki svecjevoljno uplivajo, da se denar vlagat pri nemških hranilnicah, te tudi stranka želi, naj se naloži pri Južnoštajerski hranilnici. Tako postopanje je popol noma nekorektno. Naj bi se vsak tak slučaj nazznil na primerenem mestu.

— (Na smrt obsodili) so danes v Celji — kakor nam brzjavljiva priatelj našega lista — morilca svojega brata J. S. Dolinšeka.

— (Iz Sevnice) se nam piše: V kratkem bomo imeli tu misjon in govor se, da nas bodo gospodje počastili tudi z nemško propovedjo. Nemška propoved v Sevnici je nesmisel. Kdo jo bodo poslušali, ne vemo. Ker ima naš gosp. župnik v tem času gotovo tehtno besedo, si dovoljujemo opozarjati ga, akoravno je katehet v nemški Schulvereinski šoli, naj dobro premisli, kaj stori s tem korakom. Je li Sevnica kar najedenkrat potreba nemške propovedi, katere še ni doslej nikdar doživel? Brez zamera! Gospod župnik, naj stori kakor mu drago in kakor se čuti primora nega kot duševni pastir, dasi bi bilo dobro, ako bi se male spomnil postopanja svojih prednikov v cerkvi in narodnem svetu.

— (Umrl) je v Gorici sodni svetnik gospod Ambrož Flegar, rodom iz Pazina.

— (Trgovska obrtna zadruga v Gorici) ustanovljena v podporo slovenskemu trgovcem in obrtnikom začne poslovati še ta mesec. To bo važen napredok za Slovence na Goriskem. Judoško laško društvo si je nabavilo v petih letih 15.000 gld. imeti in zdaj kupuje že svojo hišo na Travniku; ona ima veliko Slovencev v svojih krempljih. Slovenska zadruga bo moralna vse rešiti.

— (Iz Barkovlj pri Trstu) se nam piše: V zadnjem svojem dopisu sem Vam pisal o nekem Jakobo Martelancu, po domače Kaldo, agentu pri tivki Henrik Pohly v Trstu, o katerem sem čul praviti, da je ireditist. Semčil sem ga, ker občuje s pristaši italijanske stranke, pozneje pa sem poizvedel, da ni nikak ireditist, in zato rade volje preklicem, kar sem pisal o njem. — A. B. Križetov.

— (Iz Pulja) se nam piše: 20. t. m. se je poslovil od nas gospod Dragotin Fakin odšedti na svoje novo mesto za strojevodo električne razsvetljave v Ljubljani. Z njim izgubili smo odločnega narodnjaka. Odkar je bival tu, bil je vedno med prvimi, ki so narodno delovali. In kako delo je to posebno v prejšnjih letih bilo, mučno, nehvaležno, za marsikakega pogubljivo in k vsem tem skoro neuspešno, to si more predstaviti le oni, ki pozna naše istrske razmere. Posebno hvalevredno je g. Fakin deloval v čitalnici in v istrski posojilnici. V obeh podjetjih je bil vedno v odborih. Pred odhodom priredila mu je čitalnica v slovo banket.

— (Der Teufel soll ihn holen!) „Pensiero Slavo“ od 18. septembra pripoveduje: Leta 1892.

je imelo naše vojno brodovje svoje vaje blizu Fazane. O tej priliki so streljali ti tudi v tarčo. Neki pomorščak (Dalmatinec) je pogodil tako dobro, da so se mu kar čudili častniki. Poveljnik baron Sterneck si je dal predstaviti vrlega mladeniča. Ogovoril ga je nemški. Kako naj bi Dalmatinec odgovoril na nemški nagovor?! Baron Sterneck je ogovoril moža italijanski, zopet ni bil odgovora, a jeden častnikov ni mogel drugače, nego da je pojasnil: „Excellenz, der Mann versteht nur kroatisch“? To pojasnilo očividno ni bilo po volji njega ekscelesti, kajti na tako čuden način je pohvalil potem vrlega dalmatinskega strelnca; vzkljihnil je namreč: Der Teufel soll ihn holen.

— (Vinska letina v Istri) Letos je po zgorjeli in srednji Istri toča vinograda veliko poškodovala. Južna Istra, našreč okolica Kanfanara, Dignana in Rovinja, kakor tudi v Poreču ima jasno izvrstno grozje (čez 20% sladkarja), tako da bode leta 1897 z zlatimi črkami pri vinogradarskih zapisan. Stari ljudje pripovedujejo, da tačega vina že 30 let ni bilo. — Naj se le slovenski kupci v dotičnih krajih pri hrvačkih in slovenskih dubovnikih oglašijo in znamen iridentovcem in ionegatom hrbit obrnejo. V Kanfanaru posreduje Ante Mišan vulgo Filipan, v Jarščih g. Jože Velikanje, župnik (pošta Dignano) Svoji k svojim!

— (Hrvaščina v mornarici) Občevalni jezik pri c. kr. avstrijski mornarici je doslej italijanski, da si je močno hrvaške narodnosti. Zdaj se poroča, da je dobil admiralat v Pulju strogo naročilo, da se morajo vsi častniki mornarice učiti hrvaški. V ta namen je admiralat ustavil dva tečaja, na katerih učita vojaška kapelana gg. Pejč in Dumić, in katere obiskujejo več v Pulju mudeči se častniki. Govori se, da hoče vojna uprava italijansčino polagoma odpraviti iz mornarca in mesto tega tujega jezika uvesti hrvaščino kot občevalni jezik.

— (Razpisane službe) Na trorazredni delniški šoli v Novem mestu mesto nadučiteljice, eventuelno kako drugo učeno mesto na tej šoli. — Na dvorazrednici v Mirni peči mesto nadučitelja. Prošnje za obe službi so vložiti do 10. oktobra okr. šol. svetu v Novem mestu.

* (Zanimiva razsodba) Graško sodišče je te dni imelo pravico, pretresati vprašanje, so li uredništva dolžna vračati rokopise. Razsodilo je, da ne, tudi če na celu lista ni zapisano, da se rokopisi ne vračajo.

* (O najmanjšem kralju) Španjski kralj Alfonz je dobil pred kratkim od madrilskega škofa svetinjo, katero je papež blagoslovil. „Čemu mi bode to?“ je vprašal mladi kralj. — „Obvarovala vas bode vseh nevarnosti“, — je odgovoril škof. — „Lires, li res?“ „Da, gotovo“. — „Iz dna svoje duše se vam zahvaljujem“, je vzkljiknil veselo kralj Alfonz. Dva tedna pozneje pa je dobil škof 20 zaborjev ponarejenih svetinj, katere mu je postal kralj ter pismo, iz katerega je izvedel škof, da je dal kralj te svetinje skrivoma napraviti. „Ker obvarujejo človeka vsake nezgode, dal sem jih narediti za vojake na Kubi; blagovolite prositi papeža, da jih bla goslovi“, je pisal najivni vladarček. Škof je seve uslušal to prošnjo in zabojo so že na poti v Rim. — Tudi sledče je značilno za mladega kralja: Ko so došle zadnje neprjetne vesti iz Kube, je dejala kraljica-mater: „Glej toliko ljudij more za te umreti“, — na kar je ves prestrašen vzkljiknil kralj: „O mati, zakaj umrjo, naj bi raje živel z a me!“

* (Možje, oženite se!) Predstojnika glavnega oddelka, avstrijsko ogerske banke na Dunaju, 68 let starega samca Evgena Winklerja, ni bilo dva dni nikjer videti. Hišnim ljudem, kjer je staloval, se je to čudno zdelo; šli so poslušati na njegova vrata in slišali so tiho ječanje. Vlomili so vrata, in našli so Winklerja onesvesčenega na tleh. Zdravniki so konstatovali, da ga je zadela kap ter da je moral že več dñij ležati na tleh, — ker ni mogel klicati na pomoč, — kajti hrbit mu je bil že ves v ranah. Prenesli so ga v bolnico, a upanja ni, da bi ozdravel. — Ta slučaj je baje zopet nov dokaz, da človeku ni dobro samemu biti“.

* (Atentat na duhovnika) V Parizu je neka ženska v cerkvi napadla vikarija Renarda in ga z nožem opetovano zabola tako, da je Renard v smrtni nevarnosti. Napadačka je nekoliko prisomo jena in je Renarda že večkrat oadlegovala s svojo ljubomornostjo.

* (Kje so pevci doma?) Neki angleški operni pevec, ki je v svojem življenju manj potoval, trdi v angleškem glasbenem časopisu, da je lo v narodib, ki ne jedo rib, ampak ki jedo poljske sadove, sadje in zelenjad, dobrih pevcev. Tako so Neapolitanci in Genovčani slabii pevci, prav tako tudi Norvežani; a Švedi, zlasti Irlandci pa so izborni pevci. Osobito na kmetih je dobiti krasnih grl.

* (Nagon živalij) V neki vasi v Prusiji so umorili poštoga voznika Fritza. Kadarski pripeljejo sedaj konji pošto blizu mesta, kjer se je to zgodilo, začno dirjeti, da jih je prav težko vzdržati. Človeku se zdi, kakor da bi hoteli uiti nevreči, katera je doletela tam njih voznika.

* (Visoka starost živalij) Najvišjo starost dosežeta največja sesalica: ston živi do 400, kit pa 300 let. Skoro jednak starost doseže tudi labod. Sploh ptice tako dolgo žive. Tako postanejo

vrani, stake in orli 100 let stari. Tudi želva živi tako dolgo. Čaplja živi do 60, gos in pelikan 50, kragulj 40 in škrjanec 30 let. Starost 24 do 25 let dosežejo: konj, vol, kune, pav in kanarček. Vrabec živi lehko 23 let; medved, lev in golob pa 20; slavec 18, mačka, fazan, črejevka, jerebica in kalin 15. Psi dosežejo le 14 let; kosi in tačice pa 12. Ovca, papiga in droseg žive do 10 let, vervice 8 in morški praščki 7. Najmanjši ptiček v Evropi, t. j. kraljiček živi pa le 3 leta

Darila:

Za uboge šolske otroke v Šiški je našla gospa Anka Juvančičeva, znana domorodkinja in podpornica nežne šolske mladine, povodom razstave grozja, katero je priredil nje soprog g. J. C. Juvančič nedavno v Ljubljani v razstavljeni nabiralki lepo sveto nad 40 gld., katera se je naložila v mestni hranilnici ljubljanski do Božičnice. Bog živi vrlo nabiralko in mladino ljubne darovalce! Naj bi našli mnogo posamevcev!

Književnost.

— „Ljubljanski Zvon“. Na čelu 10. štev. čitamo velegramatično romanco Laščan: „Iz vsekdajnosti“ (IV.) Laščan je priprost, v malem slovenskem trgu živec obrtnik, in ne moremo se načuditi nežnosti njegovih čutil in plastični kreplosti njegove dikcije. „Laščan“ se utegne vprito svojega talenta dvigniti na odlično mesto mej slovenskih epik. Aleksandrova: „Narodna pesem“ bo zopet hvaležen tema našim komponistom. Karol Dolenc nadaljuje svojo psihološko, vedno jednako zanimivo povest „Kam plovemo?“ Nova moč „Zvonova“ pa je g. Ivan Ž., ki seznanja Slovence s slovanskim filozofom s češkim sociologom Masarykom. Nadejamo se da g. Ivan Ž. poda se vči jednakih, zlasti s sociologijo bavečih se člankov. Ljubka, narodni pesni slična je „Ribica“ Aleksijeva Nikolajeva. R. Perušek slika žalostno usodo zapeljane Mare Rendiča, najivne bosenske devojke. Zvonoslav je zapel šegavo „Pesem“. V. H.-z. opisuje po Progarjevih pismih Sikstinsko kapelo in Rafaelove „stance“ v Rimu. Velenadarjeni Premec pa lepo nadaljuje „Ženitno ponudbo“, zajeto iz resničnega življenja notranjskega. Dr. Fr. Zbašnik je začel pisati „Gledališka pisma“, v katerih hoče sledovati v kritičnih studijah tek slovenske dramatike — V „Listku“ sta poleg manjših beležk zlasti zanimivi oceni urednika V. Bežka o „Družem berilu in slovniču za obče ljudske šole“ in o „Salonski knjižnici“. Kot jezikoslovec ozira se kritik le bolj na jezikovno stran, kataremu želi še večjega bogatstva in raznoterosti. Na platnicah začenja objavljati uredništvo po Gočvarju in Bežku sestavljene točke bodočega literarnega shoda.

Brzojavke.

Dunaj 2. oktobra. Cesar se je danes vrnil iz Budimpešte. Od kolodvora se je najprej peljal k ministarskemu predsedniku grofu Badeniju, pri katerem se je dlje časa mudil, in šele potem v cesarski dvorec.

Dunaj 2. oktobra. Parlamentarna komisija desnice je določila načelnike desničarskih klubov, da se začasno konstituirajo kot pododsek, kateri naj pregleda zahteve desnici pripadajočih strank in naj se glede njih dogovori z grofom Badenijem.

Dunaj 2. oktobra. Nemška katoliška-ljudska stranka predloži v torek poslanski zbornici svoj predlog, naj se voli poseben odsek, ki naj določi načela, po katerih je urediti jezikovno vprašanje.

Dunaj 2. oktobra. Po pričah je konstatovano, da je Wolf v včerajšnji seji pravosodnega ministra grofa Gleispacha res psovao „Justitzmörder“, katero psovko pa je minister ignoriral.

Budimpešta 2. oktobra. Tukajšnji listi trde, da porablja ministarski predsednik Banffy svoj upliv na korist nemške opozicije v Cislitvanski in da se je napram cesarju izrekel neugodno o rastočem uplivu Slovanov.

Atene 2. oktobra. Policija je prijela dva moža, pri katerih je našla dinamitne bombe. Aretovanca sta priznala, da sta nameravala političen atentat.

Narodno-gospodarske stvari.

Letni računi slovenskih posojilnic.

Spisal J. Lapajne.

(Konec.)

Kolikor zdaj ostane, je dobiček, ki pride v rezervni fond. Sicer se je pa pri tem postopanju v prvi vrsti ravnatih po pravilih, katera morebiti drugače velevajo, n. pr. da se „dobiček“ prej izračuni in prej dene gotova, v pravilih določena svota v rezervni fond, potlej se šele dele nagrade in darila.

Dalje v prilogi.

Pri sestavljanju bilance je posojilnica vezana: 1) na svoja pravila, 2.) na trgovska načela, po katerih trgovski svet bilance sestavlja in 3.) na svojo vest. Zadružni zakon namreč ne navaja določb, po katerih bi bilo treba zadrugam sestavljati izkaz svojega imeta. Čisto pa molči ta zakon — molče tudi pravila naših in drugih zavodov — da bi bilo treba izdajati poleg bilance še III. del računa t.j. račun o izgubi in dobičku.

Ce bi posojilnica ta oddelek svojega letnega računa tudi opustile, ne bi grešile zoper nijeden zakon. Običajno pa je, da se tudi ta račun sestavi, ker ga baje davčne gospiske žele; dobro je pa tudi, da se ga sestavi, ker se s tem računom prepričamo, ali smo bilanco prav sestavili. Truda nam pa tudi nič ne prouzročuje, ker za s stavo tega računa ne potrebujemo nobenega novega števila. Da sestavimo ta „konto dobička in izgube“, treba je le iz prometa in bilance na jedno stran pod oddelek „dobiček“ zapisati tista števila, katera so bila v baš preteklem letu posojilnici v korist. Taka števila so: došle posojilnične obresti, zaostale obresti, za dotično leto vzdignjene ali še nevzdignjene obresti naloženega denarja, povrnjeni upravni stroški itd.

— Na drugo stran pod kolono „izguba“ pridejo pa svote, katere so bile posojilnici v škodo v pretekli jednoletni dobi. V škodo so namreč: izplačane obresti deležev, hranilnih vlog in izposojil, pripisane (kapitalizovane) obresti deležev, (dividenda), hranilnih vlog in na dolgu ostale obresti iz posojil; nadalje upravni stroški, predplačane posojilne obresti, nagrade, zaostale obresti prejšnje bilance itd. — Ako se sešteje svota „izgube“ in svota „dobička“, dobri se pri dobrem gospodarstvu nekaj več „dobička“. Vsaj približno mora ta „dobiček“ ali „prebitek“ biti jednak številu istega imena pri bilanci.

— V prvem letu ali pa tudi v drugem letu poslovanja utegne pa marsikatera posojilnica, katera ni imela pri krstu bogatega kuma (na Štajerskem deželnem odboru pri nekaterih Reiffersenovih zavodih na Kranjskem staro kranjska hranilnica v Ljubljani), izkazati izgubo, ker je imela velike ustanovne stroške. V tem slučaju se pa zapiše „izguba“ pri bilanci mej „aktiv“a, pri dobičku in izgubi pa v rubriko „dobiček“; kajti posojilnica si mora v tem slučaju misliti: Če izkažem „dobiček“, ta dobiček takorekoč ni moj, ker pride v „rezervni fond“; če pa izkažem „izgubo“, je pa ta izguba nekako moja in mora priti mej „aktiv“a.

— Dobava za c. in kr. pomorski arzenal v Pulji. V svrhu zagotovitve potrebnih vate ijalij za c. in kr. pomorski arzenal v Pulji za l. 1898., vrči se dne 8. novembra 1897. I. pri poseljivosti c. in kr. pomorskega arzenala ponudbena obravnavo. Mej materialijami, katere je zag toviti, so tudi: deska od jelovega in mecesnovega lesa, lajeno olje, rujavo pralno milo, kjeje in stesrinske sveče, m'le in škorje, krtače in čopiči, smola, asfalt za ladje, konopci, koci (odeje) itd. Vse podrobnosti se lehko vpogledajo tudi v pisanri trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— Državne železnice. Glasom naznanila v „Wiener Zeitung“ se razpiše zgradba delne proge, vozote se z Buščehradsko železnicu, od Cetlic do kolodvora Neurohlau železniške proge Karlove vario do državne meje pri Johanngeorgensstadt. Ponudbe je vložiti najkasneje do 23. oktobra 1897 opoludne pri železniškem ministerstvu. Pogoji in drugi dodatki se izvedo v departementu 18 železniškega ministerstva in pri stavbenem vodstvu v Karlovinih varih.

— Državne železnice. Dne 10. oktobra se otvorji mej postajo Klein-Hol'enstein in postajico Seeburg pri km 18 $\frac{1}{2}$, proge Waidhofen a. d. Ybbs-Gross Hollenstein (Ybbsthal železница) ležeča p. stajica Waidach za obrat z ljudmi in s prtljago. Vožne listke in prejemnice se dobje pri osebni vozečih vlastnikov.

Stev. 2. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 793.

Začetek ob 7. ur!

Začetek ob 7. ur!

V nedeljo, 3. oktobra 1897.

V proslavo godu Njega Veličanstva cesarja Frančiška Jožefa I. ob svečani razsvetljavi gledališča.

Stari korporal.

Igra v petih dejanjih, spisala K. Juin in P. Reinhardt, poslovenil Anton Levec. Režiser g. R. Inemann.

Blagajnica se odpre ob 1/7. ur. Začetek točno ob 7. ur. Konec ob 10. ur.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. pešpolka št. 27. Prihodnja predstava bo v torku, dne 5. oktobra 1897.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja popraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešuječe, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštrem povzetji razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJU, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

4 (97-13)

Proti zobobolu in gnijobi zob izbirno deluje

Melusina ustna in zobna voda utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zalogra

lekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu. (91-38)

Važno oznanilo. V nobenem gospodinjstvu naj bi ne nedostajala izkušena sredstva: Dr. Rose balzam za želodec in Praška domaća mast. Dobiva se v vseh tukajšnjih lekarnah.

Današnji številki našega lista priložen je Zima skri vojni red, veljaven od oktobra do maja 1897/98. Po-klanja ga cenj. naročnikom tvrdka G. Piccoli, lekarni v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Zahvala.

Odbor „Dijaške kuhične v Kranji“ izpolnjuje prijetno dolžnost, izreka tem potom svojo najiskrenježo zahvalo vsem, ki so na ta ali oni načini pripomogli v to, da se je ob otvoriti novega gimnazijskoga poslopja dne 18. septembra t. l. prirejeni bazar izvršil tako veselno. Zlasti pa bodi pisrena zahvala č. p. n. gospemu Ljudm. Dolencu v Leop. Šavnikovi in gg. Jak. Hočevarju in K. Puppu - tu za podprtje javnine, pijač in drobnino, nadalje tvrdkama Krisper v Ljubljani in Florian v Kranji in g. fotografu Jagodicu za po nizki ceni prepričene galanterijske, oziroma šolske stvari in fotografije, vsem p. n. gospem in gospicam-predstavnikom za šopke in za trudoljubivost pri razpečavanju, posebno še tudi vsem obilim odjevnalem za mnoga preplačala, sploh vsem, ki so kakorkoli pospevali blagi namen.

— Zahvalno se spominja odbor tudi g. ravnatelja kranjske stavbene družbe Göbl-a, ki je za „Dijaško kuhično“ podaril veliko množico lesova, in vseh č. p. n. dan in gospodov, ki so, zadržani osebno udeležiti se slavnosti, ob zgoraj navedeni prilikli dopolnili znatne darove.

V Kranji, meseca septembra 1897.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Janeza Pucelja zemljišče v Slatniku (v drugi) dne 5. oktobra v Ribnici.

Tomaža in Magdalene Stalzer posestvo v Suhi vasi, cenjeno 225 gld. dne 6. oktobra in 3. novembra v Kočeviji.

Janeza Verbajza zemljišče v Subračah, cenjeno 510 gld. dne 7. in 28. oktobra v Zatičini.

Janeza Peternele zemljišče v Zgor. Rovani v Malenkem, cenjeno 2326 gld. 70 kr. dne 7. oktobra in 4. novembra v Škofji Loki.

Lorenca Oblaka zemljišče v Lajšah, cenjeno 4214 gld. in 30 gld. dne 7. oktobra in 4. novembra v Škofji Loki.

Bare Simič posestvo v Radovču cenjeno 454 gld. dne 7. oktobra in 6. novembra v Metliku.

Janeza Smerdu zemljišče v Premu cenjena 3145 gld. ml. Antona, Helene, Josipa in Marije Hrvatin zemljišče v Gor. Zemonu in Josipa Brožiča zemljišče v Gor. Zemonu, vsa tri dne 8. oktobra in 8. novembra v Ilirske Bistrici.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Oktobar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
1.	9. zvečer	734,2	14,8	sl. jzah.	del. obl.	
2.	7. zjutraj	734,3	9,0	sr. vzhod	megl. pol obl.	0,0
	2. popol.	733,3	21,1	sr. jzah.		

Srednja včerajšnja temperatura 15,2°, za 24° nad normalom.

Dunajska borza

dne 2. oktobra 1897.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 " 10 "
Avstrijska zlata renta	123 " 55 "
Avstrijska krona renta 4%	101 " 75 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 75 "
Ogerska krona renta 4%	99 " 30 "
Avstro-ogrske bančne delnice	964 " — "
Kreditne delnice	355 " 25 "
London vista	119 " 65 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 " 72 ", "
20 mark	11 " 73 "
20 frankov	9 " 51 ", "
Italijanski bankovci	45 " 12 "
C. kr. cekini	5 " 66 "

Dne 1. oktobra 1897.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	159 gld. — kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	189 " 50 "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	129 " — "
Zemlj. obč. avstr. 4 $\frac{1}{2}$ % zlisti zast. listi	98 " 60 "
Kreditne srečke po 100 gld.	198 " 25 "
Ljubljanske srečke	22 " 50 "
Rudolfove srečke po 10 gld.	— " — "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	165 " 25 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	433 " — "
Papirnatи rubelj	1 " 27 $\frac{1}{2}$ "

od najmanjje poprave do največjih izvršb po najnižjih cenah.

Giesshübl Slatina.

Zdravilišče in vodo-

zdravilišče pri Karlovi vari.

Prospekti zastoji in franko.

Izviralište:

Železniška postaja.

Zdravilišče v Slatini.

Prospekti zastoji in franko.

Izviralište:

Giesshübl Slatina.

Prospekti zastoji in franko.

Izviralište:

Učenec

(1483-2)

se takoj vzprejme za specerijsko trgovino.

Več se izvē v upravnosti "Slov. Naroda".

Dve meblovanisobi

se oddasta takoj

(1509-1)

v Gradišči št. 12, v I. nadstropji

V najem se išče za več let večja ledonica v Ljubljani

pripravna kot skladisče piva neke pivovarne.

Ponudbe pod "Skladisče piva" na upravnostvo "Slov. Naroda".

(1493-2)

Okrožni zdravnik

Ivan Šuntar

v Idriji

stanuje zdaj

v Zatreperjevi hiši št. 395

pri novem železnom mostu, blizu sv. Janeza

kapele pod gradom.

(1492)

Na Starem trgu štev. 5

(poleg Glavnega trga)

se odda takoj

(1880-4)

velik lokal

za prodajalnico in skladišče.

odpravi v 7 dneh popolnoma (1292-10)

dr. Christoff-a izborni neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olešanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvirnih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Samo nekoliko dni! Vstop prost!

Naznanilo

prijateljem cvetlic in posestnikom vrtov.

Udano podpisana si usojata naznanjati častitemu prebivalstvu tega mesta, da sta odprla

(1501-2)

na Dunajski cesti štev. 15

(na dvorišču pri g. Ranzingerju)

razstavo cvetlic

za vrtove in za okrašenje stanovanj in vabita častito p. n. občinstvo, da ju počasti, obiskavši to njiju razstavo krasnih vzorcev: Phoenix Canariensis, Phoenix Reclinata, Phoenix-Dactifera, Chamaerops-Excelsa, Pritchardia-Filamentosa-Cocos-Australis, Dracocena Indivisa, Phormium-Tenax, Camellia-Japonica, Gardinia-Grandiflora, Pittosporum-Chinensis.

Jamčita najboljši vspehl vseh cvetlic, ker so iste zdrave in tako krepke. Cene, ki so zelo nizke, omogočijo vsakomur, da more okrasiti svoje vrtove in stanovanja. V nadeji, da naju počasti veliko število obiskovalcev, beleživa

z velespoštovanjem Modena & Marsano.

Prva kranjska izdelovalnica novih bicikljev

Josip Kolar

v poslopij stare pošte.

Najujudnejne javljam slav. p. n. občinstvu, da imam v zalogi

kolesa (biciklje) svojega domačega izdelka

in jih priporočam vsem kolesarskim prijateljem in vsem, ki domačo obrt radi podpirajo.

Za vsako doma izdelano kolo jamčim dve leti.

Imam pa tudi veliko zaloga najfinjejših angležkih in dunajskih koles po menavadno nizkih cenah.

Ker imam sedaj urejeno delalnico za nova kolesa, zmožen sem kolesa prenarejati, ponikljati in lakovati, iz starih nove narejati in izvrševati najtežavnejše popravila najbolje in najtečnejše.

Zamenjavam tudi z ugodnimi pogoji nova kolesa s starimi.

Z velespoštovanjem se uljudno priporočam

Josip Kolar.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

valjavnega od 1. oktobra 1897

Odvod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.

Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein Reiffing v Steyr, Lince, na Danaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontab 1, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Sočograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoludne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoludne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd. Lend Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reiffing v Steyr, Lince, Badejvice, Plzenj, Marijine vare, Hebr, Fraacove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoludne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. zvečer mešani vlak. — Prihod v Ljubljano. j. k. Proga iz Trbiž. Ob 5. ur 52 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prague, Francovih varov, Karlovičih varov, Heba, Marijinh varov, Plzna, Badejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Ausseea, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Proga v Novem mestu in Iz Kočevja. Ob 8. ur 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. ur 32 m. popoludne mešani vlak. — Ob 8. ur 35 m. zvečer mešani vlak. — Odvod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. ur 23 m. zjutraj, ob 2. ur 5 m. popoludne, ob 6. ur 50 m. zvečer, ob 10. ur 25 m. zvečer. Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih v mesecu oktobru. — Prihod v Ljubljano d. k. v Kamnik. Ob 6. ur 56 m. zjutraj, ob 11. ur 8 m. dopoludne, ob 6. ur 20 m. zvečer, ob 9. ur 55 m. zvečer. Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih v mesecu oktobru.

Tovarna

za

ovčjevolneno sukno

JULIJ WIESNER & Co.

v Brnu

345-16) je

prva na svetu

Naravnost iz tovarne.

ki na zahtevanje razpošilja brezplačno in poštne prosto vzorce svojih pridelkov v damskeh ženskih suknih in prodaja blago na metre. Ker se ogibljemo blago tako strašno podražujočemu prekušovanju, kupujejo naši odjemalci za najmanj 35% cene, ker naravnost iz tovarne. Prosimo si naročiti vzorce, da se prepriča.

Tovarna za ovčjevolneno sukno Julij Wiesner & Co., Brno, Zollhausglacis 7/106.

Notarski kandidat

slovenskega jezika zmožen, se takoj namesti. Ponudbe z referencami in naznambo plače naj se posiljajo

Karolu Riebler

notarju v Celovcu.

2 stanovanji

vsako po 3 sobe, s kuhinjo, jedilno shrambo, drvarnicami, vrtačim, deležem, vporabo kopalne sobe in prilne kuhinje se oddasti v najem s 1. novembrom nasproti deželnobrambovski vojašnici (1301-5)

Resnica.

Kje naj naročimo za bližajočo se sezono, kar rabimo

vencev, buketov in rastlin

za svoje stanovanje? Kje je največji izbor in kje so najnižje cene?

Prepričan sem, da je dobiti vse to najcenejše in najokusnejše pri (1445-2)

Alojziju Korsiki

umetnem in trgovinskom vrtnarju

na Tržaški cesti štev. 10 ali v njegovi filialki

v Šelenburgovi ulici štev. 5

(tam, kjer je bil prej c. kr. poštni in brzjavni urad)

Tam je tudi vsakdo najhitrejše postrežen.

Največji izbor

Preselitev urarskega obrta!

P. n.

Naznanjam slavnemu občinstvu in prečastiti hovščini, da nadaljujem svojo

urarsko obrt

od 1. oktobra 1897 nadalje v novi hiši gosp. M. Gerberja v „Zvezdi“.

Kot doslej imel budem tudi v bodoče veliko zalogu raznovrstnih

žepnih in stenskih ur

po zelo nizki ceni. — Popravljanja iz rukjem hitro in cenó.

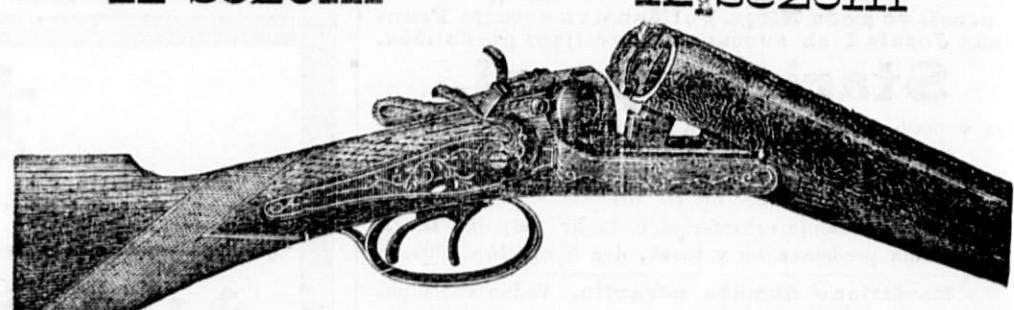
Priporočam se prav uljudno ter beležim

z odličnim spoštovanjem

Jos. Černe, urar v Ljubljani.

K sezoni

Ki sezoni

priporočam svojo bogato zalogu pušk najnovejših sistemov, revolverjev itd. in vseh pripomočkov.

katero izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

,trocevne puške'

Novo!

Fran Sevcik
puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Z velespoštovanjem se uljudno priporočam

835-32)

Veliko množino

brinovih jagod

prav dobrih dalmatinskih in kraških ima na prodaj po najnižji ceni (1470—3)

Anton de Gleria v Dol. Logatci.
Uzorce pošilja brezplačno.

Vrt se odda v zakup.

Za čas od dné 25. januarija 1898 naprej se odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skoraj sredi mesta pri hiši v Ljubljani, Gradišče št. 16.

Vrt je prosto, ima površine za šest vrst gredic, dalje dva zidana, s steklom krita gredenjaka, zidan cvetličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na v sredi med njima se nahajajoče stanovanje za vrtnarja, obstoječe iz pritične sobe in kuhinje, iz pristrešne sobe in pa iz podzemeljske kleti, namenjene za shrambo.

V slednji se nahajata dva ognjišča za cvetličnjak oziroma za rastlinjak. V rečenem vrtu se izvršuje vše dolgo vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.

Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku Dr. Franu Munda, odvetniku v Ljubljani. (1183—16)

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče ohraniti svoje obutalo lepo svetlo in trpežno, naj kupuje le

Fernolendtovo črnilo za čevlje, za svetlo obutalo le

Fernolendt-crème za naravno usnje. Dobiva se povsod.

Ces. kralj. pr. tovarna ustanovljena 1832 na Dunaju. Tovarniška zaloge Dunaj, I., Schulerstrasse 21.

Zaradi mnogih ponaredb brez vrsti naj se pazi natančno na moje imenice za črnilo. (1220—7) St. Fernolendt.

Zaloga pri gosp. Vlkt. Schiffer-ju v Ljubljani.

Avgust Repič

sodarski mojster (61—39)

v Ljubljani, Kolezijske ulice št 16, v Trnovem se priporoča slav. občinstvu in naznanja, da izdeluje in pravila vsakovrstne sodne iz hrastovega in mehčega lesa po najnižjih cenah. Tudi prodajam in kupujem staro vinsko posode.

Prodaja se takoj

so praznih, dobro zažmahanih, skoraj novih

vinskih sodov

od 300—800 litrov po izredno nizki ceni, eventualno se zamenjajo ti sodi za vino in isti vrednosti. Ponudbe naj se pošljajo Alojziju Oličetu v Starem trgu na Notranjskem. (1452—3)

Ob jednem priporočam svojo zalogo pristnih isterskih vin in Koslerjevo pivo po najnižji ceni.

4 zlate, 18 srebrnih svinjin, 30 častnih in priznalih diplom.

Franc Iv. Kwizda
c. in kr. avstr.-oger. in kralj. rumun. dvorni dobavitelj.
Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Kwizdov

korneuburški

živilski redilni pršek.

Veterinarno-dijetetično sredstvo za konje, govedo in ovce.

Vporablja se že 43 let in večini hlevov pri manjkanju jedne slasti, slabemu prebavljanju, za zboljšanje mleka in pomnoženje mlečnosti pri kravah.

Cena: 1/4 škatljka 70 kr.

1/2 škatljka 35 kr.

Pristno samo z gorenjem varstveno znamko in se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloge II (267—10)

Prva tržaška tovarna

za asfaltne izdelke in pokrivanja

Panfilli & Comp.

prevzemlje pokrivanja z lesnim cementom, pokrivanja z asfaltno strešno lepkoto, dobavljanje isolirskih plošč strešne lepke, lesnega cementa in asfaltnih izdelkov. (959—14)

Prodajo se tri hiše

posamezno ali skupno, s potrebnimi hlevi in vrtovi v trgu Cerknica. Hiše so v dobrem stanu ter na najlepšem kraju pri farni cerkvi in urejene za trgovino, gostilno ali oddajo stanovanja fitnikom. Kupci nastopijo lahko takoj posest. Oglasiti se je pismeno pri

Ivanu Žitnik-u
posestniku v Cerknici. (1471—3)

Pristno Brnsko sukno

za jesen in zimo 1897.

Kupon 310 m dolg, gl. 4.80 iz dobre za popolno moško gl. 6.— iz boljše obleko (suknja, blage in telovnik) gl. 7.75 iz flae stane samo gl. 10.50 iz najslu. pristne ovjele volne.

Blago za zimske suknje, lovsko sukno, loden, grebenino za suknje in blače v najlepši izberi, damske suknje in vse druge vrste suknje razpošilja po tovarniških cenah kot realna in solidna najboljše znana zaloge tovarne za suknje.

Siegel-Imhof, Brno.

Vzorec brezplačno in poštne prosto. Jamči se za pošiljatev po vzoru. (272—34)

Ugodnosti, naročati blago naravnost pri gornji firmi v kraju tovarne, so precejšnje.

Prodaja mošta.

400 hektolitrov

letošnjega iz najlahtnejših trt pridelanega mošta kakor tudi

15 hektolitrov slivovice
proda

grajsko upraviteljstvo Dugoselo pri Zagrebu. (1480—4)

Štejem si v čast naznaniti, da sem otvoril svojo
advokatsko pisarno
v Šmariji pri Jelšah.

V Šmariji pri Jelšah, dné 1. oktobra 1897.

Dr. Jos. Georg
advokat.

Gostilna in mesnica.

Dovoljam si opozarjati slavno občinstvo na svojo

mesnico

v kateri prodajam zdravo in dobro

konjsko mese

ter na svojo

gostilno „pri zlatem konju“

kjer se dobivajo ukusno in tečno prirejena jedila po nizki ceni ter najizvrstnejša pristna vina in najukusnejše pivo.

Zlasti opozarjam, da se dobivajo pri meni izvrstne, na pol prekajene kranjske klobase, fineje in ukusnejše, kakor vsake druge; dalje tako dobro suho mese (šunka) in suhi jekaki, vse po nizki ceni.

Gostilna in mesnica se nahaja v Metelkovih ulicah št. 6

poleg nove vojašnice (ali po starem Travniške ulice).

Zajedno naznanjam, da kupujem po najvišji ceni konje, kateri so primerni za mojo obrt.

Ivan Kopač
mesarski mojster in gostilničar.

(1232—7)

Veliko množino

brinovih jagod

prav dobrih dalmatinskih in kraških ima na prodaj po najnižji ceni (1470—3)

Anton de Gleria v Dol. Logatci.
Uzorce pošilja brezplačno.

Vrt se odda v zakup.

Za čas od dné 25. januarija 1898 naprej se odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skoraj sredi mesta pri hiši v Ljubljani, Gradišče št. 16.

Vrt je prosto, ima površine za šest vrst gredic, dalje dva zidana, s steklom krita gredenjaka, zidan cvetličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na v sredi med njima se nahajajoče stanovanje za vrtnarja, obstoječe iz pritične sobe in kuhinje, iz pristrešne sobe in pa iz podzemeljske kleti, namenjene za shrambo.

V slednji se nahajata dva ognjišča za cvetličnjak oziroma za rastlinjak. V rečenem vrtu se izvršuje vše dolgo vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.

Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku Dr. Franu Munda, odvetniku v Ljubljani. (1183—16)

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče ohraniti svoje obutalo lepo svetlo in trpežno, naj kupuje le

Fernolendtovo črnilo za čevlje, za svetlo obutalo le

Fernolendt-crème za naravno usnje. Dobiva se povsod.

Ces. kralj. pr. tovarna ustanovljena 1832 na Dunaju. Tovarniška zaloge Dunaj, I., Schulerstrasse 21.

Zaradi mnogih ponaredb brez vrsti naj se pazi natančno na moje imenice za črnilo. (1220—7) St. Fernolendt.

Zaloga pri gosp. Vlkt. Schiffer-ju v Ljubljani.

V orijent!

Velika cenena posebna vožnja v februariju 1898.

Vsa podrobnejša razjasnila daje radovoljno

dr. Jos. Evg. Russel (1499—1) Russel & Comp.

Budapešta, Erzsébet körút 52 sz.

Russel & Comp.

Dunaj, I. Franz-Josefs Quai 5.

Otvoritev!

Fr. Čuden.

Največja zaloga vsakovrstnih ur in dragocenosti in srebrnega namiznega orodja. Trgovina z bicikli in šivalnimi stroji in muzikalnimi avtomati.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem z dnem 11. septembrom na sv. Petra cesti v novi Mayerjevi hiši pri frančiškanski cerkvi

veliko novo prodajalnico otvoril

in tudi prodajalna na Mestnem trgu

nasproti rotovža ostane.

Zahvaljujem se za obilni dosedajni

obisk in se še zanaprej priporočam in va-

bim, ker budem zamogel še bolj postreči

in to po najnižjih tovarniških cenah.

Fran Čuden

urar v Ljubljani nasproti frančiškanske cerkve.

Za vsa popravila jamčim! Cenki tudi po pošti zastonj.

Usojam si javljati slavnemu p. t. občinstvu, da sem prevzel s 1. oktobrom gostilno

,Pri avstrijskem cesarju“ na Sv. Petra cesti.

Bogato založena klet, v kateri hranim izborna delenska, istrijska in štajarska vina in pa dobra in cena kuhinja — oboje v zvezi z dobro postrežbo — mi gotovo pripomoreta, da stavim imenovano gostilno z opremljenimi storitvami.

Cenjenim gostom so tudi sobe za prenočevanje, lepo urejene ter lepo koglišče na razpolago.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Pibernik.

(1510—1)

Mala oznanila.

Pod Trancó št. 2.
Veliko
zaloge

klobukov
priporoča
Najnižje cene.
(17) J. Soklič.
Pod Trancó št. 2.

JOSIP REICH
 likanje sukna, barvarija
 in kemična spiralnica
 Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
 se priporoča za vsa v to stroko spada-
(24) joča dela.
 Postrežba točna. — Cene nizko.

A. KUNST
 Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
 Velika zaloge obuval (25)
 lastnega izdelka za dame, gospode in
 otroke je vedno na izberi.
 Vsakerina naročila izvršujejo se točno
 in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
 jejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih na-
 ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Hugon Ihl
 v Ljubljani, Pred škofijo hiš. štev. 2.
 Zaloga
 suknene in manu-
 fakturnega blaga.

Prej **J. Zor Alojzij Erjavec** **Prej**
 (18) čevljarski mojster
 v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3
 priporoča se prečast duhovščini in slav.
 občinstvu za obilno naročevanje razno-
 vrstnih obuval, katera izvršujejo cenó,
 pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja
 od najfinje do najpriprostje oblike.
 Mere se shranjujejo. Vnajnji naročilom
 naj se blagovljeno pridene vzorec.

F. Cassermann
 krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in
 poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov
 v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4
 se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši faconi
 in najpovoljnje cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladislu.
Nepremočljive haveloke
 izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom
 se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven
 spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (1007)

Brata Eberl
 Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
 Plesarska mojstra c. kr. državne in
 c. kr. priv. južne železnice.
 Slikarja napisov,
 stavbinska in pohištvena pleskarja.
 Tovarna za oljnate barve, lak
 in pokost. (34)
 Zaloga originalnega karbolineja.
 Maščoba za konjska kopita in usnje.

Moderci
 izvrstne façone,
 najboljši izdelek
 (19) najceneje pri
ALOJZIJI PERSCHE
 Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Pozor! **Tvrdka Pozor!**
J. S. BENEDIKT
 v Ljubljani
 priporoča poleg lastno izdelanih distinkcij za požarne brambe tudi novo vpeljane
 delade, čepico, oevi, svetilne za plezalce, civilhaste hlače za službo, vse v
 najboljši kakovosti in brez vsake konkurence po nizkih cenah.
 Cenik in prevdarek stroškov je na razpolaganje.

Največja izber najnovejšega
svilnatega blaga
 črno in barvasto,
 za cele obleke in bluze, priporoča
 po najnižjih cenah (35)
Alojzij Persche
 Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Pijte domači likér
 iz planinskih zelišč
„Triglav“
 ki zelodesec greje in krepča
 in dobro voljo vzbuja. (36)
J. Klauer v Ljubljani.

Puškar in pro-
dajalec biciklov.
FRAN KAISER v Ljubljani
 Šelenburgove ulice 6.
 Najboljše urejena
 delavnica za popravljanje biciklov in šivalnih strojev.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
 Ljubljana (20)
 Turjaški trg štev. 7.

Ivana Toni
 v Vodmatu št. 3
 priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. po-
 sestnikom konj in vozov, svojo
kovaško obrt
 izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela,
 posebno priporoča gg. hišnim posestnikom
vezi za stavbe
 ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

Ivan Jax (21)
 Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
 Tovarniška zaloge
 šivalnih strojev
 in velocipedov.
 Ceniki zastonj in franko.

Ign. Fasching-a vdove
 ključavničarstvo (37)
 Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
 priporoča svojo bogato zaloge
štedilnih ognjišč
 najpriprostjejših, kakor tudi najfinje-
 jih, z žito medjo ali mesingom
 montiranih za obklade s pečnicami ali
 kahlami. **Popravljanja hitro in po**
 cent. Vnajnja naročila se hitro izvrši.

HENRIK KENDA
 Ceneni lepi klobuki za
 dame.
 Vedno zadnje novosti.
 Popravlja
 se urno in prav po ceni.
 Modni črnalci franko in zastonj.
LJUBLJANA. (38)

Anton Presker
 Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana. Sv. Petra cesta št. 16
 priporoča svojo veliko zaloge
 gotovih oblek za gospode in dečke,
 jopic in plaščev za gospe, nepre-
 močljivih havelokov itd.
 Obleke po merti se po najnovejših uzorcih in po najnižjih
 cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (39)

Mehanik (38)
 Ivan Škerl
 Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani
izdeluje in popravlja
 šivalne stroje in veloc-
 pede ter se priporoča p. n. občinstva
 za izvrševanje v njegovo stroko spadajo-
 čih del in popravkov po najnižjih cenah.
 Vnajnja naročila se točno izvršijo.

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
 urar v Ljubljani, Dunajska cesta
 priporoča svojo
 največjo zaloge
 vse vrst
žepnih ur
 zlatih, srebrnih,
 iz tule, jekla in
 nikla, kakotudi
 stenskih ur,
 budič in
 salonskih ur
 vse le dobre
 do najfinje
 kvalitete po
 nizkih cenah.
 Novosti v žepnih, kakor tudi v sten-
 skih urah vedno v zalogi. (23)
 Poprave se izvršujejo najtočneje.

Zobozdravnik A. Paichel
 Pod Trancó št. 2, poleg čevljarskega mostu, I. nadstropje
 ustreza na najnovejši in najboljši način (16-36)
umetne zobe in zobovja
 brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije.
 Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca.

Fran Detter
 Ljubljana, Stari trg štev. 1.
 Prva in najstarejša zaloge
 šivalnih strojev.
 Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji.
 Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-
 reznice in mlatilnice, katere se dobivajo
 v zl. njih izbornosti cenó. (32)
 Ceniki zastonj in poštnine prosti.

Pekarija **Slaščičarna**
JAKOB ZALAZNIK
 v Ljubljani, na Starem trgu št. 21
 postreza točno
 z najraznovrstnejšimi štrikrat
 na dan svežimi, ukusnimi, zdra-
 vimi in slastnimi
v slaščičarski in
pekovski obrt (39)
 spadajočimi izdelki.
 Tu je dobiti vsak dan
 domačo potvico, vse vrst kruh
 na vago, ržen kruh in prepe
 cene (Vanille Zwieback)

H. Böltche v Zagrebu

Maksimir, glavna cesta 130, Nikoličeva ulica 2

ponuja po ceni

sadna, drevoredna, senčnata in nakitna drevesa in grmovja. (vsake velikosti in vrste.)

Dalje smrekovine, velike ananas-jagode, špar-glove sadike in blago iz šole. (1458—3)

Tudi se izdeluje cvetlični aranžemanti, kakor venci, cvetke in dekoracije okusno in po ceni.

(1249—3) Vse vrste
tamburic
priporoča tvrdka

J. Stjepušin

v Sisku
na Hrvatskem.

Illustrovani cenik
se pošiljajo na
zahtevanje
vsakomur franko.

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni
priporoča in namešča (1502

službe iskajoče vsake vrste

(moške in ženske) za tukaj in drugod. Za ko-

likor mogoče hitro in vestno postrežbo se jamči.

Kaj
je lepše in prijetnejše
v septembru in oktobru
nego (60—40)
morsko potovanje
preko Reke v
Dalmacijo?

Posestvo je na prodaj

bližu Št. Jurija ob juž. žel. za nizko ceno
5000 gld., ker se lastnik popolnoma odtegne
javnemu življenju. Na hiši ostane lahko 1750 gld
vknjiženih, torej je izplačati le 3250 gld.

Pri hiši je trgovina z mešanim blagom, go-
stilna za potnike, žganjetoč in tabačna trafka, poleg
tega tudi lep hlev in nekaj zemljišča.

Več pove **Adolf Eichberger** v Slivnici
(Schleinitz) pri Št. Juriji ob juž. žel. (1486—3)

Šokolada in Cacao Suchard.

Da se preprečijo dogodivša se nepo-
razumljenja, se častito občinstvo opo-
zarja, da tovarna Ph. Suchard tako-
zvano „Imljivo šokolado“ (Bruch-
Chocolade) niti ne izdeluje, niti v trgo-
vino spravlja

Šokolade Ph. Sucharda se za-
jamčeno čiste dobavlja in, kakor
znano, le v stanižu zavite s tovar-
niško znamko in podpisom. (10—40)

Friderik Wannieck & Co.

tovarna za stroje, livnica železa in kovin
v Brnu na Moravskem

prevzema

inštalacijo kompletnih parnih opekarnic
in zavodov za malto. (1217—7)

Stalna razstava opekarniških str. jev.
Ilustrovani prospekti brezplačno. — Nad 900 zavodov že urejenih.

Nadloga stenic

čutila se je doslej le v velicih mestih, zdaj pa se je
razširila tudi po provinciji na neznosljiv način, ker
so vsa doslej vporabljeni sredstva in dela bila brezvsešna.

Najnovejša, senzacijo vzbujajoča iznajdba

„Antikoris“ samodelujući lovilec stenic
v vseh državah patentovan

je jedino sredstvo

(1441—4)

s česar vporabo se že lahko prvo noč oprosti stenic.

Glavno zastopstvo za Avstro-Ogersko:

Dunaj

VI., Gumpendorferstrasse 40, Mezzanin.

Budimpešta

VI., Theresienring 38.

Dobiva
se
povsod.

Cech Moravska **R. A. SMEKAL** Cech Moravska
c kr. priv. tovarna brizgalnic, cevij in kmetijskih strojev

priporoča
vsake vrste

brizgalnic in cevi

za
ognjegasna društva
ter

kmetijske stroje
po najnižji ceni
tudi na obroke.

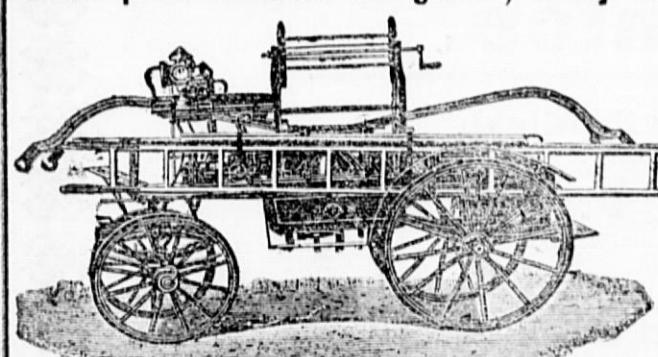
Podružnica: R. A. Smekal v Zagrebu.

Slavna tvrka R. A. Smekal, podružnica Zagreb.

Vsa čast Vam! napravil sem dne 5. septembra t. l. vajo in sem povabil sosedna
društva in naša brizgalna je dvema vodo dajala tako, da niti shajati nista mogli. V. K.
Vas budem toplo priporočal, kar sem že jedenkrat storil. Sledi Vam tudi potrdilo in
zahvala od odbora požarne brambe.

Koroška Bela (Gorenjsko), dne 13. septembra 1897. (1500—1)

A. Fotočnik m. p.

Samo v finopuškarnici
Frana Kaiser-ja
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6

ki je bila ustanovljena l. 1857 in premovana na raz-
nih razstavah, si morete dati izgotoviti po želji
dobro puško.

Kot posebnost: **Ekspres-puške,**

zajamčene za strel in dobrost.

Istotam se dobri tudi revolverji in Flöbert-puške, kakor tudi
vse strelivo in lovski potreboščine. (1228—7)

Tudi popravljanja se izvršujejo dobro in po ceni.

Zaloge pušk domačega izdelka.

Glavni zastop za Pieper-puške,

Zgradba.

Posojilnica v Črnomlji, registrirana zadruža z neomejeno za-
vezo, oddajala bode

zgradbo posojilnične hiše potom licitacije

dné 25. oktobra t. l. ob 10. uri predpoludne
v posojilnični sobi.

Vse delo z materialom vr. d. cenjeno je **22.658 gld. 82 kr.** Do-
stavlja se, da je na licu mesta že pripravljenega kamna 40 kub. sečnjev in
125.000 debele opeke, kakor tudi prav blizu 322 vagonov vgašenega apna,
kar bode moral prevzemnik od posojilnice prevzeti po isti ceni, kakor njo
stane. Razum tega se bode od stare hiše, katero bode posojilnica posebej
zrušiti dala, tudi nekaj rabljivega kamna in opeke dobilo. Koliko bode tega,
določil bode inženir, kateremu je vodstvo zgradbe izročeno, in bode prevzem-
nik tudi ta material po isti ceni plačal, kakor prej navedeni. Vse skupaj
oddalo se bode le jednemu samemu podjetniku.

Vadija vložiti bode 2265 gld. v gotovini ali v državnih obligacijah po
kurzni vrednosti ali pa v knjižicah kake hraničice ali posojilnice z neome-
jeno zavezo.

Vzprejemalo se bode tudi pismene ponudbe (oferti) do **10. ure dne**
Heitacie. Ofertu mora biti priložen vadil in kblek 50 kr. in mora biti v
istem natančno izraženo, po kateri ceni se hoče delo prevzeti in d. se ponu-
jalec vsem pogojem brez pridržka podvrže. Ponujalec mora svoj podpis in
naslov natančno dostaviti. Nejasni oferti se ne bodo vpriševali.

Proračun in načrti ležej pri posojilnici v Črnomlji vsakteremu na ogled.

(1489—2)

Ravnateljstvo.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Izkuleno sredstvo
proti
karjim očesom,
žuljem na pod-
platih, potah in
drugim trdim
praskam
kože.

Dobiva se
v lekar-
nab.

Veliko
priznalnih
pisem je na
ogled v
glavni razpoljaljalnic:
L. Schwenk-a lekarna
328-32 Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znakovo in podpis,
ki je tu zrazen; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponudbe.

Pristen v Ljubljani: J.
Mayr, Mardetschläger, U.
pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v Ljubljani: S.
pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku: J. Modnik;
v Celovci: A. Egger, W.
Thurmwald, J. Birnbach-
er; v Brezah: A. Achinger;
v Trstu (na Koroškem): C. Menner; v
Beljaku: F. Scholz, J.
M. Stadler; v Gorici: G.
B. Pontoni; v Wolfs-
bergu: A. Huth; v Kran-
jui: K. Savnik; v Rad-
goni: C. E. Andrić; v
Zidri: Josip Warto; v
Radovljici: A. Roblek;
v Celji: B. Grah; v Cr-
nomlju: F. Haika.

Dva učenca

vzprejmeta se takoj v špecerijski in železninski trgovini. — Več se izvē v posredovalnici A. Kališ-a, Jurčičev trg. (1456—3)

Trgovski pomočnik

več slovenskega in nemškega jezika, izurjen v trgovini železnicne in mešanega blaga, želi svoje dosevanje mesto premeniti. (1496—3)

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po lkrat do 2krat na teden iz Rotterdamia v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I., Kolowratring 9.

Pisarna za medkrov: Dunaj, IV., Weyringerg. 7A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 290—400*

" 1. novembra do 31. marca . . . 230—320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra mark 200

" 16. oktobra do 31. julija 180

* Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in ele-ganci parnika. (1504—1)

Praško domače mazilo

(885) iz lekarne a (2)
B. Fragner-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladni. — V puščah po 35 in 25 kr.

Po posti 6 kr. ved. Razpoljila se vsak dan.

Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito deponovanu varstveno znamko.

Glavna zaloge:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi,

Mała stran, ogrej Sporner-jeve ulice 203.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschläger, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Lepo stanovanje

s 4 sobami, sobo za služkinjo, kepalno sobo itd., visoko pritlije, se odda s 1. novembrom v Šubičevi ulici štev. 3. — Nstančne se izvē istotam v pritliji na levi od 10.—12. ure dopoludne. (1482—3)

Učne knjige za krojaštvo

za samopocuk.

I. „Knjiga krojaštva“ za gospodska oblačila. Cena gld. 3—.

II. „Toaleta“ za ženska oblačila. Cena gld. 1:50.

III. „Krojni vzorec“ za moško obleko. Cena gld. 1:50.

IV. „Krojni vzorec“ za oblačila dečkov in dekle. Cena gld. 1:60.

V. „Krojni vzorec“ za moška, ženska in otroška perilna oblačila. Cena gld. 1:80.

Dobivajo se na

konec, krojaškem strok. učilišču **M. Kunc-a** v Ljubljani, Gespodske ulice št. 7.

Najnovejši modeli (kroji v naravnih veličinah) za gospodska in damska oblačila se vsaki čas napravijo.

Učni tečaji pričenjajo se za dame 1. dan, za krojače 16. dan vsakega meseca. (1424—3)

Natančne naznauila na zahtevanje.

„Zastonj“.

Vsek, ki pošlje svojo natančno adreso, dobi proti malemu povračilu in dnesku za carinske stroške

1 gld. 90 kr.

30 predmetov

in sicer:

1 regulirano uro z verižico, za katero se jamči, da dobro ide; 1 prekrasen ustnik za smodke; 1 elegantno kavalirsko kravato za gospode; 1 prstan z imitovanim draguljem; 1 iglo za prsa z imitovanim draguljem; 2 mehanična gumba; 10 komadov finega angleškega papirja; 10 komadov finih angleških zavitkov; 1 etui za smodke in 1 predmet za porabo; ker se nadene, da si pridobim mnogo naročitev s tem, da jimi blago takorekoš na pol poklanjam. — Tudi vsakomur takoj vrnem denar, če ne bi ura šla natanko in bode vsak priznal, da je to **podaritev**.

Jedina zaloga in razposišjanje proti poštnemu povzetju, eventuelno tudi če se denar preje

vpošlje, pri (1457—2)

Wiener Uhren-Export S. Blodek

Wien, II/a, Herminengasse 19/L.

Iščem Izučenega trgovskega pomočnika

za svojo prodajalnico z mešanim blagom v Ajdovščini. Ponudbe vzprejemo

Štefan Batič, trgovec.

(1477—4)

temeljito odstrani samo Krause ja izboljšani

katarni unicevalec

(dobrokusne koniture). (1334—5)

Zavojčki po 25 kr. se dobajo v Ljubljani pri: Milanu Lensteck-u, lekarni pri Mariji Pomagaj; Ubaldu pl. Trnkóczy-ju, lekarna „pri enorogu“.

Ljudevit Borovnik

(38)

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje **vsakovrstnih pušek** za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jmstvom. Tudi **predeluje** stare samokresnice, vzprejema **vsakovrstna popravila** in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. proskriveni in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastonj.

Nagrobne vence

v največji izberi in po najnižjih cenah

trakove k vencem

z ali brez napisov v vseh barvah

(98—74) priporoča

Karol Recknagel.

Koncesijoniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dné 7. maja 1894, št. 5373.

Severno-nemški Lloyd v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v Newyork:

Iz Bremena ob torkih in sobotah.

Iz Southamptona ozir. Cherbourg ob sredah in nedeljah,

Iz Genove oziroma Neapolja via Gibraltar

2-krat mesečno.

Bremen-Australija.

V Adelaido, Melbourne, Sydney. (1077—20)

V Japan.

Bremen-Istočna Azija. V Kino.

V Buenos Aires.

Generalno ravnateljstvo v Ljubljani: Edvard Tavčar.

Bremen-Sev. Amerika.

V Newyork.

Bremen-Juž. Amerika.

V Montevideo.

Baltimore.

Prekomorska vožnja v Newyork

7—8 dni.

Najboljša in najcenejša potovalna prilika.

POUDRE & SAVON

EGLANTINE

SO

najpriljubljenejši toaletni predmeti

elegantnega svetá. — Po njih porabi se doseže **blesteče bela** in **brezporečno čista polt** Koža postane baržunasto mehka in prosta vseh nečistostij! Učinek je **presenetljiv** in **neprekošen**. (3126—17)

Garantirano neškodljivo!

Glavna zaloge za Avstro-Ogersko: lekarna „pri sv. Duhu“ E. Tomaja naslednik A. Winger, Zagreb, Ilica št. 12.

Zaloge za Ljubljano: Deželna lekarna „pri Mariji Pomagaj“, M. Lensteck, Reseljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mostu.

Otvorjenje prodajalnice.

Naznanjam častiti gospodi, da sem otvoril v hiši št. 3, v Šelenburgovih ulicah

drogerijo

v zvezi z oblastno koncesijo prodajo strupov.

Imel bodem na prodaj vse v to stroko spadajoče predmete, kakor drogve, kemikalije, čaje, rum, konjak, zobna in ustna čistilna sredstva, dišave in toaletne predmete, vse najbolje vrste pri nižkih cenah.

Posebno opozarjam gospode strokovne in amaterne fotografje na svojo dobro oskrbljeno zalogo **fotografičnih aparatorov in potrebščin**.

Zagotovljam vedno pošteno postrežbo

z odličnim spoštovanjem

(1507—1)